

Planbeskrivning

Detaljplan för Djurgården 1:38 m. fl. i stadsdelen Djurgården, S-Dp 2012-03013

Beckholmen med omgivning, planområdet markerad med svart ring.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanens huvudsyfte är att skydda Beckholmens kulturvärden, genom att medge ny bebyggelse så att den kulturhistoriskt värdefulla varvsverksamhetens utveckling kan säkerställas. En ny byggrätt för en verkstadshall föreslås på västra Beckholmen. På öns östra sida medges ett flertal mindre byggnader för varvsverksamhet samt verksamhet med maritim anknytning. Detaljplanen medger även en utvidgning av Gustav V:s docka samt utfyllnader av Beckholmen. Vidare reglerar planen kaj- och brygganläggningar i vattenområdet. I anslutning till Beckholmens nordöstra sida etableras en småbåtshamn. En hotellbåt medges.

De befintliga bostäderna på öns norra del bekräftas i detaljplanen. Dockmästarbostaden, den så kallade stenvillan, får jämte bostadsanvändning även centrumanvändning som möjliggör ett publikt ändamål. Syftet är att på sikt möjliggöra en utveckling som stärker Beckholmen som besöksmål. Den centralt belägna kullen kring stenvillan har utformats till en park med ett gångstråk. Parken bekräftas i detaljplanen med avsikt att stärka Beckholmens rekreativa betydelse och säkra allmänhetens tillträde till ön. På den allmänna platsmarken medges även gata för fordons-, gång- och cykeltrafik.

Beckholmens exponerade läge innebär att förändringar ska ske med hänsyn till stadsbild och kulturvärden i syfte att minimera negativ påverkan på stadsbild och kulturmiljö, såväl på avstånd som på nära håll. Den nya bebyggelsens utformning, material och färgskala strävar till att upprätthålla den ursprungliga varvs- och brukskaraktären såväl stadsbyggnadsmässigt som arkitektoniskt.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (2010:900) 4 kap 34§ eller MB (1998:808) 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför upprättats under detaljplanearbetet. I ett tidigt samråd med länsstyrelsen den 15 september 2021 har de betydande miljöaspekterna identifierats vara riksintresset Nationalstadsparken, riksintresset för kulturmiljövården, miljö kvalitetsnorm för vatten samt föroreningar i sediment under vattnet. Dessa aspekter redovisas i MKB:n.

Tillstånd vattenverksamhet

Anläggandet av kajer och pålning för bryggor är exempel på åtgärder som medför arbeten i vatten, det vill säga vattenverksamhet, som regleras i 11 kap miljöbalken. Huvudregeln är att arbeten i vatten kräver tillstånd, så kallad vattendom, hos mark- och miljödomstolen.

Byggnadsminnet

Hela Beckholmen är statligt byggnadsminne enligt förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen. Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är tillståndsmyndighet vid ändringar.

Om det finns särskilda skäl får, enligt 7 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen, byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsbestämmelserna. Ansökan om tillstånd till sådan ändring lämnas till Riksantikvarieämbetet (RAÄ).

Kungliga Djurgårdens förvaltning har begärt ett yttrande från RAÄ angående de planerade åtgärderna. I RAÄ:s yttrande från den 20 september 2021 anges i huvudsak att det kan finnas särskilda skäl att lämna tillstånd till förändringar inom det statliga byggnadsminnet Beckholmen, som bidrar till varvsverksamhetens fortsatta drift, eftersom den marina varvs- och verkstadsverksamheten utgör en viktig del av Beckholmens kulturhistoriska värde med kontinuitet sedan 1600-talet.

I en tillståndsansökan med ett detaljerat underlag som redovisar gestaltning kan RAÄ slutligt tillståndspröva åtgärderna.

Strandskydd

Det generella strandskyddet omfattar 100 meter från strandlinjen, såväl ut i vattenområdet som upp på land, vilket innebär att hela Beckholmen och del av vattenområdet ligger inom strandskyddat område. Strandskydd träder i kraft vid planläggning av marken, för att kunna genomföra framtida detaljplaner är det nödvändigt att upphäva strandskyddet för kvartersmark.

Tidplan

Samråd	sep-nov 2022
Redovisning av plansamråd i SBN	november 2022
Granskning	juni 2023
Godkännande i SBN	september 2023
Antagande i KF	oktober 2023

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	5
Handlingar	5
Planens syfte och huvuddrag	6
Miljöbedömning	6
Plandata	7
Tidigare ställningstaganden	7
Förutsättningar	9
Stadsbild	9
Områdets historia	12
Kultuhistoriskt värdefull miljö	15
Natur	19
Geotekniska förhållanden	21
Hydrologiska förhållanden	23
Offentlig och kommersiell service	25
Gator och trafik	25
Störningar och risker	26
Planförslag	29
Kajer, bryggor och utfyllnad	32
Ny bebyggelse	34
Gator och trafik	40
Teknisk försörjning	41
Konsekvenser	46
Undersökning om betydande miljöpåverkan	46
Hydrologiska förhållanden	53
Geotekniska förhållanden	54
Störningar och risker	54
Ljusförhållanden	56
Tillståndsprocessen vattenverksamhet	59
Tidplan	59
Genomförande	59
Organisatoriska frågor	59
Verkan på befintliga detaljplaner	60
Fastighetsrättsliga frågor	60
Ekonomiska frågor	62
Tekniska frågor	62
Genomförandetid	63

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning samt en Miljökonsekvensbeskrivning.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är

- *PM Brand och Risk* (Sweco, 2022-04-26)
- *Avfallsutredning Beckholmen* (Sweco, 2022-09-12)
- *Byggbullerutredning Beckholmen* (Sweco, 2022-05-21)
- *Dagvattenutredning Beckholmen* (Sweco, 2022-03-31)
- *Geoteknik- och grundläggningsförhållanden* (Sweco, 2022-09-12)
- *Markföroreningar och förorenade sediment* (Sweco, 2022-09-11)
- *MKN Hydromorfologi* (Sweco, 2022-06-13)
- *MKN SFÄ och kemisk status* (Sweco, 2022-07-04)
- *PM Riskbedömning farligt gods* (Sweco, 2022-06-07)
- *Trafikutredning* (Sweco, 2022-04-21)
- *Solstudie* (Fahlander Arkitekter, 2022-04-12)
- *Bullerutredning* (Sweco, 2022-08-31)
- *Kulturmiljöanalys* (Sweco, 2022-09-12)
- *MKB* (Sweco, 2022-09-19)

Övrigt underlag

Foto är framtaget av Stadsbyggnadskontoret, om inte annat anges. Fotomontage, planer, sektioner och fasaduppställningar samt visualiseringsbilder är framtagna av Fahlander Arkitekter.

Medverkande

Planen är framtagen av Simon Gotthard, Stockholms stadsbyggnadskontor i samverkan med Susanna Stenfelt, Svefa.

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanens huvudsyfte är att skydda Beckholmens kulturvärden, genom att medge ny bebyggelse så att den kulturhistoriskt värdefulla varvsverksamhetens utveckling kan säkerställas. En ny byggrätt för en verkstadshall föreslås på västra Beckholmen. På öns östra sida medges ett flertal mindre byggnader för varvsverksamhet samt verksamhet med maritim anknytning. Detaljplanen medger även en utvidgning av Gustav V:s docka samt utfyllnader av Beckholmen. Vidare reglerar planen kaj- och brygganläggningar i vattenområdet. I anslutning till Beckholmens nordöstra sida etableras en småbåtshamn. En hotellbåt medges.

De befintliga bostäderna på öns norra del bekräftas i detaljplanen. Dockmästarbostaden, den så kallade stenvillan, får jämte bostadsanvändning även centrumanvändning som möjliggör ett publikt ändamål. Syftet är att på sikt möjliggöra en utveckling som stärker Beckholmen som besöksmål. Den centralt belägna kullen kring stenvillan har utformats till en park med ett gångstråk. Parken bekräftas i detaljplanen med avsikt att stärka Beckholmens rekreativa betydelse och säkra allmänhetens tillträde till ön. På den allmänna platsmarken medges även gata för fordons-, gång- och cykeltrafik.

Beckholmens exponerade läge innebär att förändringar ska ske med hänsyn till stadsbild och kulturvärden i syfte att minimera negativ påverkan på stadsbild och kulturmiljö, såväl på avstånd som på nära håll. Den nya bebyggelses utformning, material och färgskala strävar till att upprätthålla den ursprungliga varvs- och brukskaraktären såväl stadsbyggnadsmässigt som arkitektoniskt.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (2010:900) 4 kap 34§ eller MB (1998:808) 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför upprättats under detaljplanearbetet. I ett tidigt samråd med länsstyrelsen den 15 september 2021 har de betydande miljöaspekterna identifierats vara riksintresset Nationalstadsparken, riksintresset för kulturmiljövården, miljö kvalitetsnorm för vatten och föroreningar i sediment under vattnet samt buller. Dessa aspekter redovisas i MKB:n.

Övriga miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

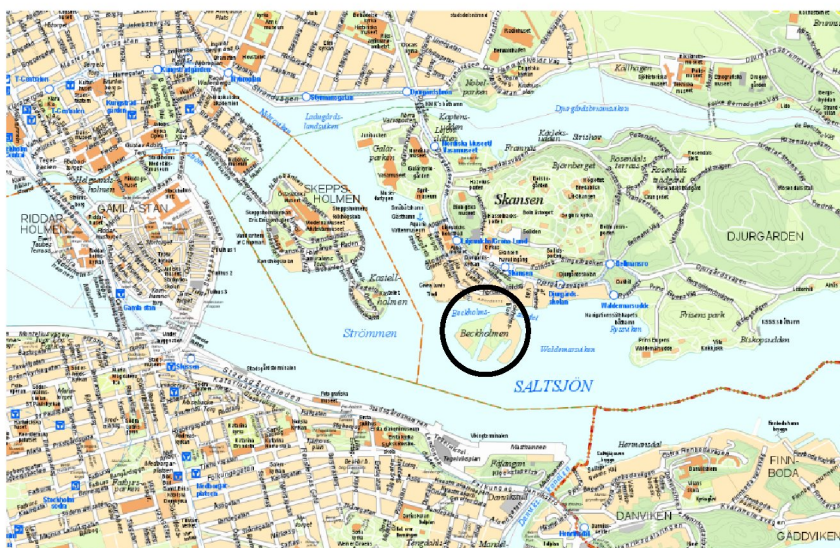
Plandata

Läge, areal, markägförhållanden

Planområdet omfattar fastigheten Djurgården 1:38 mm. Beckholmen är en ö som ligger i Stockholms inlopp, söder om Södra Djurgården. Ön angörs landvägen från Beckholmsbron som ansluter till Djurgårdsstaden i norr.

Beckholmen ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till mark och byggnader. Dispositionsrätten förvaltas av Kungliga Djurgårdens förvaltning. Kungliga Djurgårdens förvaltning upplåter del av marken genom arrende till Stockholms Reparationsvarv AB (SRVAB) och Beckholmens Dockförening

Planområdet omfattar cirka 61 000 kvm.

Karta över planområdet med omgivningar. Beckholmen markerad med svart ring.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

I översiktsplanens stadsutvecklingskarta är Beckholmen markerad som skyddat område, *Natur- och kulturresevat, nationalstadspark eller världsarv*. Beckholmen ligger inom Nationalstadsparken.

Nationalstadspark

Beckholmen ligger inom Nationalstadsparken och skyddas enligt Miljöbalken 4 kap 7 §. Där sägs att inom en nationalstadspark får

ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

Översiktsplan för Nationalstadsparken – Stockholmsdelen

I den fördjupade översiktsplanen för Nationalstadsparken – Stockholmsdelen anges att Beckholmen ligger inom den så kallade *Evenemangsparken*. Området som omfattar den mer bebyggda västra delen av Djurgårdsön är ett av Stockholms viktigaste besöksmål.

Inriktningen för Evenemangsparken är att den ska fortsätta utvecklas som nöjes- och lustpark. Stränderna bör så långt möjligt göras offentliga och tillgängliga. På Beckholmen vidareutvecklas det maritima arvet. Grundläggande karaktärer och särskilda kulturhistoriska värden i byggnader, parker och miljöer ska samtidigt bevaras. Kompletteringar med väl anpassad bebyggelse som stämmer överens med Evenemangsparkens huvudinriktning kan prövas.

Gällande detaljplan

För fastigheten gäller:

- Ob 87032, Områdesbestämmelser för del av norra innerstaden i Stockholm, som vann laga kraft 1989-05-31.

Syftet med områdesbestämmelserna är att utöka bygglovsplikten samt att slå fast att området är en kulturhistoriskt särskilt värdefull miljö.

Riksintressen

Planområdet är beläget inom område av riksintresse för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115) som är skyddad enligt Miljöbalken 3 kap. 6 §.

I översiktsplanens riksintressebilaga beskrivs att stadens mål för område av riksintresse är att planerade åtgärder ska förstärka de värdebärande uttrycken utan att skada dem. I den aktuella planen innebär det att möjligheten att avläsa stadens roll som sjöfarts-, militär- och industristad ska tillgodoses och värdebärande uttryck värnas. Det kan vara hamnanläggningar från skilda tider och byggnader som hör ihop med flottan och sjöfarten, inom Skeppsholmen och Kastellholmen, delar av Djurgården och Beckholmen.

Strandskydd

Det generella strandskyddet omfattar 100 meter från strandlinjen, såväl ut i vattenområdet som upp på land vilket innebär att hela Beckholmen och del av vattenområdet ligger inom strandskyddat

område. Strandskydd träder i kraft vid planläggning av marken, för att kunna genomföra framtida detaljplaner är det nödvändigt att upphäva strandskyddet för kvartersmark.

Enligt 4 kap 17§ i plan- och bygglagen får kommunen upphäva strandskydd enligt 7 kap i miljöbalken för ett område om det finns särskilda skäl för det och intresset av att detaljplanera området väger tyngre än strandskyddets syften. Strandskyddet kan då hävas genom en administrativ bestämmelse på plankartan.

Beckholmen i Stockholms inlopp. Källa :Sweco

Förutsättningar

Stadsbild

Beckholmen är en ö söder om Djurgården i Stockholms inlopp. Ön förbinds med Djurgårdsön med en bro. Varvsverksamheten med sin långa historia på plats har stora kulturhistoriska värden och är en i Sverige unik miljö. Beckholmen ingår i ett större kulturhistoriskt maritimt sammanhang, med bland annat Skeppsholmen, Galärvarvet och Djurgårdsvarvet.

Dagens bebyggelse på Beckholmen ligger främst på öns östra sida och utgörs av småskaliga låga byggnader i en till två våningar. Idag finns permanenta bostäder i tre byggnader på ön.

Bostället och Gamla Dockmästarbostaden i bilden till vänster. Dockmästarbostaden den så kallade Stenvillan i bilden till höger. Källa: Sweco

Den äldsta är tjärinspektorbostaden med ursprung från 1600-talet. På krönet av en kulle är den representativa villan för dockmästarren, den så kallade Stenvillan från 1870-talet, strategiskt placerad. En rad nyttobyggnader från olika epoker förstärker öns maritima prägel. Tre torrdockor skär in i ön.

Den västra delen av ön har bebyggelse av tillfällig karaktär, baracker och varvshall av en total yta om cirka 1300 kvm BYA (byggnadsarea). På västra och östra sidorna upptar containrar närmare 700 kvm BYA av marken.

Bebyggelse på östra Beckholmen, östra dockan anas till vänster i bild. Vy mot norr. Källa: Sweco

Bebyggelse på västra Beckholmen, Gustav V:s docka anas till höger i bilden. Vy mot sydöst. Källa: Sweco

Beckholmens västra sida präglas av tillfällig bebyggelse i form av baracker, containrar och den röda hallen. Totalt upptar denna tillfälliga bebyggelse cirka 1300 kvm BYA. Vy mot nordöst. Källa: Sweco

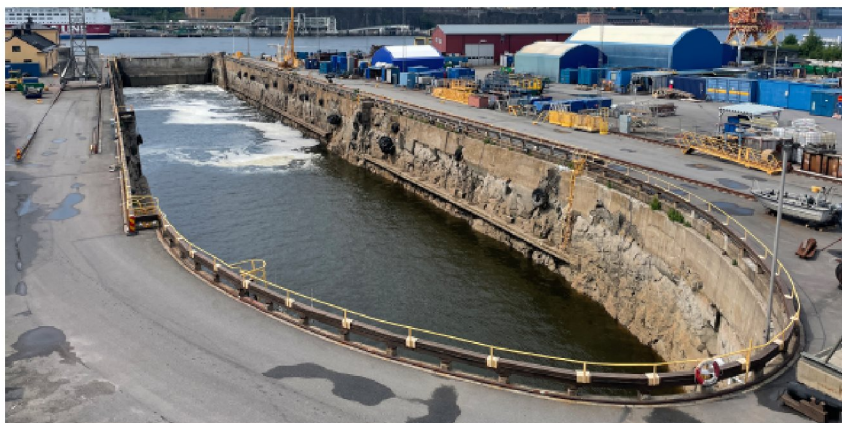
Beckholmens östra sida, vy mot väster. Ett större antal containrar finns uppställda, dessa rymmer förråd och viss verkstadsverksamhet. Källa: Sweco

Områdets historia

År 1633 inrättades ett privat becksjuderi på ön där man kokade tjära till beck. Beck användes inom skeppsbyggeri och varvsverksamhet för att tätta fartygsskrov. Genom en donation från drottning Kristina kom Beckholmen i stadens ägo vid 1600-talets mitt. Vid den tiden övergick verksamheten till lagring och sortering av tjärprodukter. En tjärhov inrättades på holmen år 1690. Tillverkningen avtog efter hand och upphörde helt under 1800-talets början.

Vid 1800-talets mitt köpte Stockholms Grosshandlarsocietet och Skeppsrederier Beckholmen i syfte att anlägga ett reparationsvarv för den växande ångbåtsflottan. Två torrdockor, östra och västra dockan, anlades. Dessa har därefter förstörats.

År 1918 köpte staten Beckholmen för Marinförvaltningens räkning och ön kom att ingå i Stockholms örlogsvarv. Under 1920-talet anlades ännu en torrdocka, Gustav V:s docka, denna lokaliseras till öns västra del. Bergmassorna från anläggningen nyttjades för att fylla ut ett område väster om dockan. Marinen använde Beckholmen till dess att man flyttade sin verksamhet till Muskö 1969.

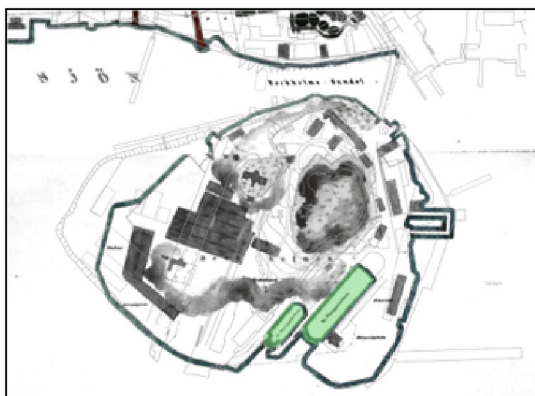
Gustav V:s docka på västra Beckholmen, vy mot sydväst. Källa: Sweco

Sedan den militära verksamheten avvecklats har Beckholmens dockor använts för varvsverksamhet med såväl kommersiell som kulturhistorisk inriktning.

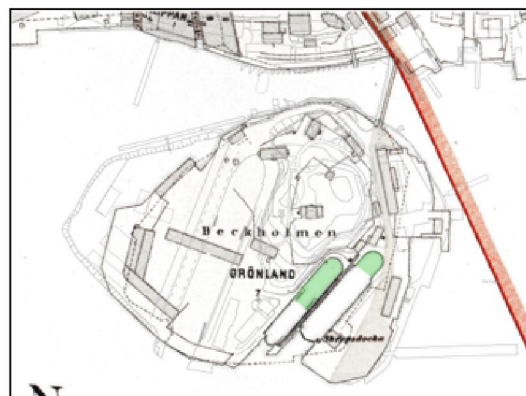
Åren 2011–2014 genomfördes en sanering av ön vilken fortsatte med en upprustning av både Djurgårdsvarvet och de gamla anläggningarna på Beckholmen.

Utfyllnader av ön

Beckholmens strandlinje har förändrats genom varvsverksamhetens utveckling under århundraden. När dockorna etablerades har massorna tjänat som utfyllnad. På de historiska kartorna nedan kan förändringar av öns morfologi följas.

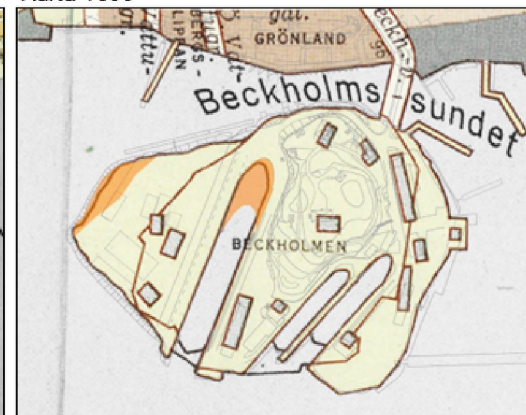
Karta 1863

Karta 1899

Karta 1930

Karta 1972

Pågående verksamhet

Den kommersiella verksamheten drivs idag av Stockholms Reparationsvarv AB (SRVAB) och är huvudsakligen koncentrerad till öns västra del med Gustav V:s docka. Även viss del av den östra sidan och Östra dockan ingår i denna verksamhet.

Öns östra sida nyttjas i första hand för den kulturhistoriskt inriktade verksamheten i form av Sveriges Segelfartygsförening genom Beckholmens Dockförening (BDF), ångbåtarna genom Stiftelsen Skärgårdsbåten, Sjöskolan med flera. Idag har BDF ansvaret för den Västra dockan som huvudsakligen används för restaurering och reparation av kulturfartyg såsom segelskutor och ångbåtar.

Västra dockan, vy mot söder.

Övriga byggnader på Beckholmen används för småindustri, utbildning och kontor. De äldre bostadshusen på ön är fortfarande bebodda.

Varvsverksamheten på Beckholmen är det sista stadsnära varvet och därför viktigt för Stockholm som sjöfartsstad. Det kommersiella varvet är det enda i vår del av landet med tillräcklig kunskap och kapacitet för att reparera och underhålla större fartyg i torrdockor. Vid en olyckshändelse eller ett haveri är det av stor vikt att det finns ett varv med god funktion i området. Närmast belägna större reparationsvarv är belägna i Åbo och Tallinn. För många mindre fartyg, bland annat skärgårdsbåtarna, är varvet betydelsefullt eftersom inte alla får gå över öppet vatten.

Vidare har varvet med dess unika infrastruktur och kapacitet fått en nationellt ökad betydelse för Försvarsmakten och totalförsvaret gällande beredskap och reparationsförmåga. Även för andra sjögående myndigheter, såsom Sjöfartsverket och Trafikverket, har varvet en stor betydelse för den dagliga driften. Intresset har också ökat från andra nationer i samband med Sveriges ansökan om medlemskap i NATO. Behovet att under samordnade övnin- gar stödja andra nationers marina förband med reparationer har

ökat. Beckholmens varvsanläggning är en av få i Östersjön med tillräckligt djup och dimension för torrsättning av större utländska örlogsfartyg.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Beckholmen är i sin helhet Stockholm stads bäst bevarade marina varvs- och verkstadsmiljö med anor från 1600-talet fram till idag, också namnet återfinns från detta århundrade. Verksamheten har höga kulturhistoriska värden då den representerar en obruten varvshistorisk tradition. De verksamheter som idag är aktiva på platsen har alla en marinhistorisk koppling.

Beckholmen ingår i en större kulturhistorisk miljö med Skepps- och Kastellholmen, Galärvarvet och Djurgårdsvärdet. Beckholmen och ett antal övriga marint anknutna delar ingår i den så kallade Stockholms sjögränd i den sydligaste delen av nationalstadsparken, en större och mångfacetterad kulturhistorisk struktur som sträcker sig över ett omfattande område.

Riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården

Planområdet är beläget inom riksintresset för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115) som är skyddad enligt miljöbalken 3 kap 6§.

Uttryck för riksintresset för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården som är aktuella är:

- Uttryck för funktionen som huvudstad och förvaltningsstad alltsedan medeltiden, men särskilt från 1600-talet och framåt. Kungliga miljöer, byggnader för rikets och länets förvaltning, kulturinstitutioner och annan bebyggelse som sammanhänger med funktionerna som huvudstad och länsstad.
- 1600-talets starkt expansiva stad, med stadsplanstruktur, de offentliga rummen och bebyggelsen. Riddarholmen och Blasieholmen. Den förindustriella stadens spridning av verksamheter och sociala skiktning i boendet.
- Sjöfarts-, handels- och industristaden. Hamnanläggningar från skilda tider och byggnader som hör ihop med flottan och sjöfarten. Skeppsholmen och Kastellholmen, delar av Djurgården, Beckholmen.
- Nöjeslivets, samvarons och rekreationslivets byggnader och miljöer. Teatrar och konsertsalar, Gröna Lunds tivoli och andra nöjesetablissemang. Djurgårdens bebyggelse och rekreationslandskap, med rötter i 1600-talets kungliga jaktmark.

- Andra Stockholmska särdrag som anpassningen till naturen, fronten mot vattenrummen och Stockholms inlopp, både från Saltsjön och Mälaren. Vyerna från viktiga utsiktspunkter, blickfång, kontakten med vattnet. De tydligt avläsbara "årsringarna" i stadsväxten.

Kungliga Nationalstadsparken

Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården utgör den Kungliga Nationalstadsparken som inrättades 1995. Nationalstadsparken omfattas av miljöbalken 4 kap 7§ som ska skydda det historiska landskapet med sina natur- och kulturvärden.

Miljöbalkens 4 kap. 7 § stadgar att:

I en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

Nationalstadsparken är en del av det nationella kulturarvet och har stor betydelse för ekologin och den biologiska mångfalden i regionen. Området har även betydelse för människors hälsa och välmående då det är ett välanvänt och uppskattat rekreationsområde. Stora delar av parken utgörs av ett unikt historiskt landskap där såväl byggnader som natur återspeglar det kungliga inflytandet från 1500-talet och framåt.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet.

Sammantaget kan man konstatera att vattenområdena runt Beckholmen är väl undersökta marinarkeologiskt. Möjligheten att ytterligare lämningar finns på botten bedöms som liten. Det finns dock en möjlighet att lämningar kan ligga dolda i bottensediment. Två fartygs-/båtlämningar, som är klassade som övriga kulturhistoriska lämningar, i vattnet riskerar att beröras av ombyggnationen. Den lämningen som är belägen på Beckholmen, bedöms inte beröras. Här råder dock en osäkerhet om lämningen är borttagen eller inte.

Kulturhistorisk klassificering

I Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta är Beckholmen som helhet markerad med blått vilket innebär att den har ett synnerligen stort kulturhistoriskt värde. Även torrdockorna, dockmästarbostaden, gamla tjärinspektionsbostaden och stöttboden är markerade med blått. Ett flertal byggnader kopplade till varvets tekniska försörjning är markerade med grönt, vilket innebär att

bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Utdrag ur Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta. Beckholmen markerad med röd ring.

Byggnadsminne

Hela Beckholmen är statligt byggnadsminne enligt förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen. Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är tillståndsmyndighet vid ändringar.

Regeringen beslutade år 1965 att Beckholmen skulle utgöra statligt byggnadsminne och fastställde skyddsföreskrifterna, numera skyddsbestämmelser, år 2007. RAÄ reviderade skyddsbestämmelserna 2019-03-25.

Skyddsbestämmelser

1. Byggnadsminnet med mark och vegetation ska vårdas och underhållas på ett sådant sätt att dess kulturhistoriska värde, utseende och karaktär bevaras. Vård och underhåll ska utföras med material och metoder som är anpassade till markens och vegetationens egenart.
2. Byggnadsminnet får inte ytterligare bebyggas.
3. Byggnaderna och dockorna ska vårdas och underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras med material och metoder som är anpassade till byggnadernas och dockornas egenart på ett sådant sätt att de kulturhistoriska värdena bevaras.
4. Byggnaderna får inte helt eller delvis rivas, inte heller byggas till, byggas om eller på annat sätt förändras till sin exteriör.
5. Dockorna får inte helt eller delvis rivas, igenfyllas eller på annat sätt förändras.
6. Övriga byggnader öster om GV-dockan får inte exteriört ändras till sin karaktär.

Om det finns särskilda skäl får, enligt 7 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen, byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsbestämmelserna. Ansökan om tillstånd till sådan ändring lämnas på en särskild blankett till Riksantikvarieämbetet.

Ortofoto med det statliga byggnadsminnet Beckholmen. Källa: Sweco

Skyddsbestämmelser gäller för följande byggnader och anläggningar: Boställshuset, Tullpaviljongen, Stenvillan, Pumphet för Gustav V:s docka, Gamla dockmästarbostaden, Klockhuset, Smedjan, Gamla pumpverket, Stöttboden, Östra dockan, Västra dockan och Gustav V:s docka (GV-dockan).

Övriga byggnader inom byggnadsminnet är: Guldsmedjan, Vaktstugan, Pannhuset, Tvättstugan, Radarskolan, Vasakonserveringen, Uthus vid Boställshuset, Uthus vid Gamla dockmästarbostaden, Mindre uthus vid Gamla dockmästarbostaden, Garage vid Stenvillan samt Vaktkurerna.

Yttrande Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

Kungliga Djurgårdens förvaltning har begärt ett yttrande från RAÄ angående de planerade åtgärderna. I RAÄ:s yttrande från den 20 september 2021 anges i huvudsak att det kan finnas särskilda skäl att lämna tillstånd till förändringar inom det statliga byggnadsminnet Beckholmen, som bidrar till varvsverksamhetens fortsatta drift, eftersom den marina varvs och verkstadsverksamheten utgör en viktig del av Beckholmens kulturhistoriska värde med kontinuitet sedan 1600-talet.

RAÄ skriver att förslaget ska utformas med stor hänsyn till det statliga byggnadsminnet Beckholmens kulturhistoriska värden. Den föreslagna varvshallen ska i höjd underordna sig Stenvillans nockhöjd. I en tillståndsansökan med ett detaljerat underlag som redovisar gestaltning kan RAÄ slutligt tillståndspröva åtgärderna.

Natur

Beckholmen ingår i en av Nationalstadsparkens två områdeskaraktärer som består av mer bebyggda och anlagda områden. Detta område kan förändras och kompletteras med ny bebyggelse och anläggningar under förutsättning att detta inte medför skada på det historiska landskapets natur- och kulturvärden. Området som Beckholmen ligger i utgör buffertzon till parkens kärnområden och spridningszoner där inslagen av park och vegetation på ett annat sätt än inom spridningszonerna har betydelse från ekologisk synpunkt. Det finns inga övriga skyddade naturområden som Beckholmen ingår i eller kända skyddade arter. Särskilt skyddsvärda träd och rödlistade arter har undersökts i en naturvärdesinventering sommaren 2022.

Träd

Det finns inga registrerade särskilt skyddsvärda träd på Beckholmen det vill säga träd grövre än en meter, mycket gamla träd som gran, tall, ek och bok äldre än 200 år eller övriga trädslag äldre än 140 år. En inmätning av träd ner till en diameter (i brösthöjd) av cirka 20 cm samt enklare bedömning av trädens naturvärde har utförts under sommaren 2022. Resultatet kommer att inarbetas i MKB:n efter plansamråd.

Det har funnits träd utspridda över hela ön men inför saneringen, som genomfördes 2011–2014, togs träd ned på den västra sidan av ön. Efter saneringen planterades nya träd, bland annat tre ekar som flyttades från Gävle. Skyddsvärda träd på den gröna kullen sparades inför saneringen. Längs stränderna finns olika pil- och sälgarter och det har funnits många björkar på varvsområdet. På kullen växer många stora gamla lövträd som alm, lind och lönn.

Kring husen på kullen finns stora busksnår av trädgårdsväxter som syren och snöbär.

Under inventering 2010 påträffades två rödlistade trädarter på Beckholmens bergknalle:

- Ask (*Fraxinus excelsior*), rödlistad starkt hotad, finns på berget.
- Alm (*Ulmus glabra*), rödlistad starkt hotad, finns på bergets södra sida.

Även två små exemplar naverlönn, akut hotad, har observerats 2021 på östra Beckholmen.

Växter

Beckholmen är en unik och historisk växtplats, då växter fram till slutet på 1800-talet fördes in med fartygens barlast av sand. I samband med en artikel i en botanisk tidskrift 1995 uppmärksammades tretton arter som antingen är rödlistade eller lokalt eller regionalt skyddsvärda som vid tidpunkten växte eller dessförinnan har växt på ön. Dessa växter med undantag för ulltistel och knippnejlika har enbart fynd från tidigt 1800-tal eller 1900-talet. Även om många av arterna inte har påträffats på många decennier, kan frön fortfarande finnas i jordlagren. Knippnejlikan är fridlyst och därmed skyddad enligt artskyddsförordningen samt rödlistad som en sårbar art.

Det gjordes kärleväxsinventeringar under 2009 och 2010 inför genomförandet av marksaneringen. Då hittades bland annat fynd av strandkrassing och finsk fingerört. Finsk fingerört flyttades under saneringen till Skansen för att under 2012 återplanteras på Beckholmen. Tre små bestånd av den rödlistade och skyddade knippnejlikan hittades och flyttades till Skansen.

Under en inventering 2010 hittades till exempel gul nunneört, skelört, skuggnäva och vitplister och brännässla på bergssidorna. Bergven, rödven, vit sötväppling, hållveronika, gul fetknopp, kärleksört, höstfibbla, flockfibbla och femfingerört hittades uppe på berget. Inga fynd av finsk femfingerört kunde göras, men väl av revfingerört, vanlig femfingerört och styv fingerört. Inte heller gjordes fynd av ulltistel, knippnejlika eller andra sällsynta arter.

För att få kunskap om det aktuella tillståndet, särskilt gällande de rödlistade arterna knippnejlika och finsk fingerört har inventeringar gjorts under sommaren 2022. Vid inventeringen hittades fem exemplar knippnejlika på en plats där den noterats tidigare, vid den västra dockan, på varvsområdet. Även spetsfingerört hittades.

Invasiva arter

Under 2018 påträffades den invasiva arten jätteloka på Beckholmen. Därutöver observerades blomsterlupin under den naturvärdesinventering som utfördes på platsen 2010. De invasiva arterna sprider sig fort, är konkurrenskraftiga och tränger undan inhemska arter och skulle därför behöva utrotas för att gynna och bibehålla andra arter som har funnit och som finns på ön.

Fåglar

Ett antal rödlistade fågelarter har observerats på platsen och inrapporterats till artportalen: ärtsångare, smådopping, fiskmås, gråtrut, björktrast, skratmås, gråkråka och kråka. Därutöver har ett rödlistat svartpälsbi observerats vid dockmästarbostaden.

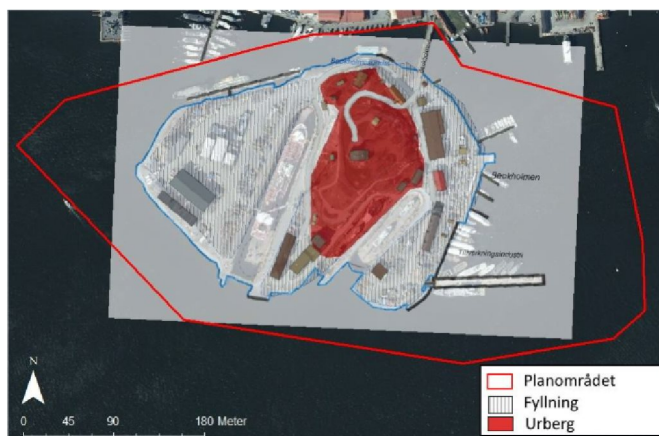
Rekreation

På Beckholmens centrala del finns en promenadslänga i parkmiljön. Från denna bjuds vidsträckta vyer över staden och dess vattenrum liksom över dockorna.

Geotekniska förhållanden

Markförhållanden

Beckholmen var från början en tämligen kal klippö i Saltsjön. Den omvandlades kraftigt när tjärhanteringen inleddes på 1630-talet och framför allt när dockorna sprängdes ut från 1850-talet och 100 år framåt. Sprängstenen användes som utfyllnad i Saltsjön på de sydöstra och västra sidorna av ön. Genom fyllning av andra restprodukter från varven skapades även utökade landtytor i nordost.

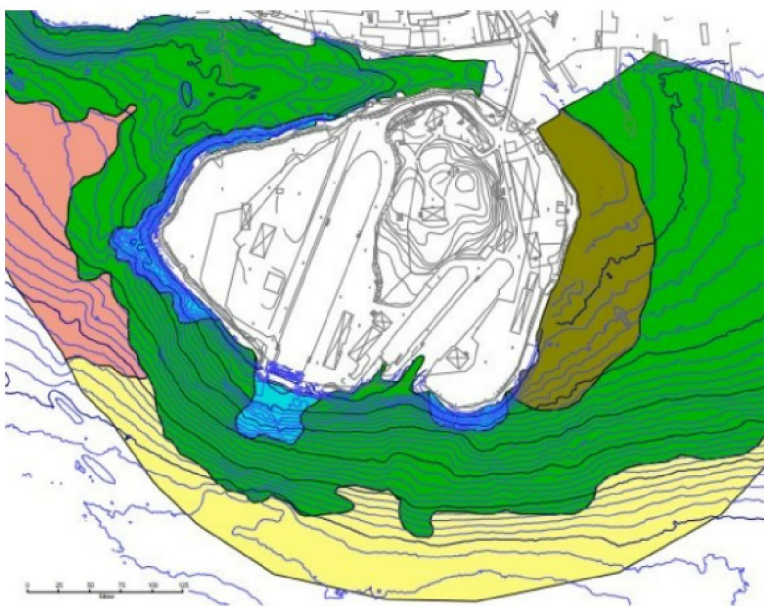

Jordartskarta från Sveriges Geologiska Undersökning visar att planområdet består av fyllningsmassor och urberg. Källa: SGU

Beckholmens centrala del består av ett grönområde, med i huvudsak oförändrade marknivåer, även om en del jord och fyllning har tillförts genom åren. Runt denna tämligen orörda del finns när-

mast en avsprängd yta som även innehåller dockorna och utanför dockorna finns plana ytor på ungefär samma nivå som dockornas överkant, men i huvudsak avsprängda eller utfyllda i Saltsjön med sprängsten som tätats med finmaterial. Innan saneringen varierade sprängstensfyllningens mäktighet i ytterkant av ön från sex till 23 meter enligt utförd jord/bergsondering.

Vid den omfattande marksaneringen 2011–2014 schaktades ytlagret över hela varvsområdet ned till Saltsjöns normalvattennivå (-0,40 i RH00) alternativt till berg eller massor med föroreningshalt under gränsvärdena för mindre känslig markanvändning, det vill säga det riktvärde som används för till exempel industrimark. På västra och sydöstra sidan av ön består utfyllnaden nu av sprängsten ned till fast botten. I området öster om varvsbyggnaderna, norr och öster om GV-dockan samt runt Östra och Västra dockan består utfyllnaden av bergfyllnad över fast berg som ligger på en ungefärlig nivå om en meter under markytan.

Bottenförhållanden runt Beckholmen; blått: sprängsten, grönt: grus och sand i ytan, ljusröd: siltig lera, gul: lera, mörkgrönt: sjögräs. Källa: Sweco

Bottenmätningar utförda 2009 visade bland annat att vattendjupet var relativt måttligt närmast stranden i nordväst, ca åtta meter, att botten i nordöst i Beckholmssundet och Valdemarsviken ligger på omkring två meters djup, men att det i söder sluttade kraftigt mot "Vasadjupet" på 32 meters djup rakt utanför GV-dockan. Botten i nordväst har en förhöjd vall som kan vara upptryckta massor från sediment som legat under den djupa sprängstensfyllningen och som ligger mer än 15 meter över den undre delen av sprängstensfyllningen.

Hydrologiska förhållanden

Dagvatten

Efter marksaneringen 2011–2014 asfalterades samtliga varvsytor och ett nytt ledningsnät för dagvatten anlades i området 2013. Varvsytorna och dagvattenbrunnarna är idag höjdsatta så att allt dagvatten vid normala regn ska avledas via en filterbrunn eller dagvattenbrunn med filterinsats. Analyser av utgående dagvatten från brunnarna visar en otillfredsställande rening då samtliga brunnar släpper ut höga halter av zink och koppar. Den låga reduktionsgraden bedöms sannolikt bero på att filterbrunnarna är överbelastade, samt att ett icke ändamålsenligt filter använts i brunnarna.

Recipient för dagvatten från utredningsområdet är Strömmen. Kemisk status uppnår ej god och till grund för detta ligger mätningar av prioriterade ämnen i sediment, vatten och fisk. Analyserade ämnen som överskrider gränsvärdet i sediment är antracen, bly och blyföreningar, kadmium och kadmiumföreningar, fluoranten, perfluorosulfonsyra (PFOS) och dess derivater, tributylenn (TBT), samt de nationellt överskridande ämnena kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerade difenyletrar (PBDE). Ekologisk status är klassificerad till otillfredsställande där övergödning har varit utslagsgivande för klassificeringen.

Översvämningsrisker

Den översiktliga skyfallsanalys som har gjorts visar att det finns tre befintliga lågpunkter på Beckholmen.

Landområden inom detaljplanen som ligger under den rekommenderade lägsta grundläggningsnivå på + 2,7 meter enligt RH2000 markerade med blått. Källa: Sweco

På grund av ändrade framtida vattennivåer i Östersjön rekommenderar länsstyrelsen i Stockholm att ny bebyggelse samt samhällsfunktioner av betydande vikt ska placeras med lägsta grundläggningsnivå ovan +2,70 meter, räknat i höjdsystem RH2000. Inom planområdet ligger den östra sidan av Beckholmen under rekommenderad lägsta grundläggningsnivå.

Vattenskyddsområde

Planområdet är inte beläget inom något vattenskyddsområde.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Direkt berörd vattenförekomst för planområdet är Strömmen (SE591920-180800). Strömmen är en vattenförekomst enligt EU:s vattendirektiv, vilket innebär att det finns miljökvalitetsnormer som ska uppfyllas. Enligt VISS mars 2022 har Strömmen otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormen är beslutad till otillfredsställande ekologisk status 2039 och god kemisk ytvattenstatus 2027, med undantag för de överallt överskridande ämnena bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar.

Klassningen för ekologisk status baseras på miljökonsekvens-typerna övergödning, miljögifter, morfologiska förändringar och kontinuitet samt flödesförändringar, där övergödning styr. Flera kvalitetsfaktorer har undantag (mindre stränga krav eller tidsfrist). De två kvalitetsfaktorerna med mindre stränga krav är hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd som idag har dålig status och fått miljökvalitetsnormen otillfredsställande status. Anledningen till detta mindre stränga krav är påverkan från hamnanläggningarna i Strömmen. Deras fysiska konstruktion orsakar sämre än god ekologisk status genom hydromorfologisk påverkan och det har bedömts omöjligt att nå god status i vattenförekomsten med bibehållen funktion för hamnanläggningarna. De kvalitetsfaktorer med tidsfrist är näringsämnen och växtplankton (2027 för utsläpp från reningsverk, enskilda avlopp och dagvatten, samt 2039 för utsläpp från jordbruk och påverkan från omkringliggande vattenförekomster) och de särskilt förorenade ämnena koppar, zink och icke-dioxinlika PCB:er (2027).

Kemisk status uppnår ej god status och till grund för detta ligger mätningar av prioriterade ämnen i sediment och fisk. Analyserade ämnen som överskrider gränsvärdet är antracen, bly och blyföreningar, kadmium och kadmiumföreningar, fluoranten, perfluorosulfonsyra (PFOS) och dess derivater, tributyltenn (TBT) samt de nationellt överskridande ämnena kvicksilver och kvicksilverföreningar och bromerade difenyletrar (PBDE).

Offentlig och kommersiell service

I närområdet finns flera restauranger och caféer. Djurgårdsskolan med elever på lågstadiet ligger på Sollidsbacken. En närbutik för livsmedel finns i Djurgårdsstaden. I övrigt saknas offentlig och kommersiell service i närområdet. Till Karlaplan med både offentlig och kommersiell service är det cirka 1,3 km

Gator och trafik

Gatunät

Beckholmen nås från Djurgården via Beckholmsbron, alternativt från sjösidan. Beckholmsbron är en träbro med en körbana och en trottoar, den är 55 meter lång och körbanan 4,5 meter bred. Bron har en bärighet av 20 ton vilket gör att tyngre transporter hänvisas till ön med färja. Detta är Stockholms enda körbara träbro.

Brons låga bärighet innebär att vissa leveranser måste lastas om på andra sidan bron och hämtas.

Beckholmsbron angör Beckholmen vid broplan där vägen delar sig till den västra och östra delen av ön. Då varvsverksamhet pågår på bägge sidor av ön passerar en stor mängd transporter denna plats, den enda vägen för tyngre transporter mellan de olika delarna av ön. Det är även möjligt att köra rakt fram från bron, då en liten väg går upp på den gröna kullen mitt på ön.

Väghållare för bron är Kungliga Djurgårdens förvaltning och vägarna på ön är enskilda.

Biltrafik och parkering

Beckholmen är en komplext miljö där många olika typer av verksamheter ska dela på små ytor. Det har resulterat i en instabil trafikmiljö, där både interna och externa transporter sker över öns olika delar, vilket ger en osäker trafiksituation.

Årsmedelsdygnstrafik på Beckholmen i nuläget är cirka 20 personbilar och 2 lastbilar.

Verksamheterna på Beckholmen är utspridda över ön och varje verksamhet har sina egna leveranser samt interna och externa transporter. De har ofta sin egen ”varumottagning” vid verksamheten med både lastning och lossning av gods samt yta för avfallshämtning.

Bilparkeringen på Beckholmen sker i anslutning till respektive verksamhet i mån av plats. För bostäderna finns bilparkering i anslutning till dessa.

Avfall

Avfallshanteringen på ön varierar kraftigt beroende på verksamheternas aktivitet under året. Förutom hantering av vanliga sopor och farligt avfall, töms även latriner från båtar. Avfallshämtning varierar från någon gång i veckan till fem gånger per dag, helt beroende på behovet där och då.

Gång- och cykeltrafik samt cykelparkering

En promenadslänga, ”Beckholmsstigen”, löper runt öns kulle där det ges god utsikt över verksamheterna på ön med omnejd. En tvärförbindelse för gångtrafik och lättare fordon finns på öns södra del nedanför kullen. Gående varvspersonal kan även röra sig längs den södra kanten av ön och över dockportarna.

Årsmedelsdygnstrafik på Beckholmen är cirka sex cyklister. Längs Djurgårdsvägen går ett av stadens huvudcykelstråk, via detta stråk kan cyklister ta sig vidare till Beckholmen via Beckholmsbron.

På Beckholmen sker cykelparkering i anknytning till respektive verksamhet. För bostäderna finns cykelparkering i anslutning till dessa. Vid Beckholmsbron, på Djurgårdssidan, finns en enkel cykelparkering med cirka åtta platser.

Kollektivtrafik

Beckholmen ligger intill Djurgården, i ungefärlig nivå med Skansen. För att ta sig med kollektivtrafik till Beckholmen är det möjligt att åka till hållplatserna Skansen eller Djurgårdsskolan och därefter ta sig till Beckholmsbron. Avståndet från hållplatserna ut till Beckholmen är ca 500 m respektive ca 600 m. Båda dessa hållplatser trafikeras av spårvagn 7 mot Waldemarsudde och buss 67 mot Blockhusudden. Det är även möjligt att ta sig till Beckholmen med Djurgårdsfärjan som stannar vid Allmänna Gränd. Därifrån är det ungefär 650 m till Beckholmen.

Störningar och risker

Förorenad mark

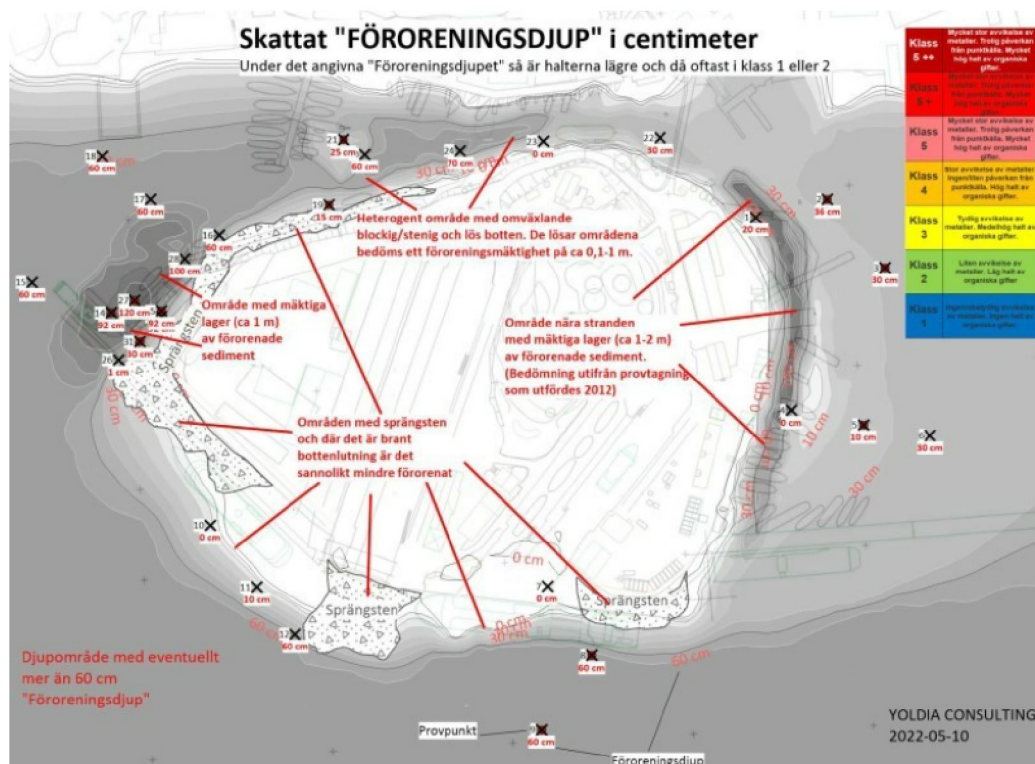
Beckholmen har varit en av landets mest förorenade platser. Föroreningarna medförde hälsorisker och orsakade en kraftig påverkan på Saltsjön. En omfattande marksanering utfördes på Beckholmen mellan 2011 och 2014 då ytlagret över hela varvsområdet schaktades ned till Saltsjöns medelvattennivå (-0,40 i

RH00), alternativt till berg eller massor med föroreningshalt under gränsvärdena för mindre känslig markanvändning (MKM) (det riktvärde som används för t.ex. industrimark) om det påträffades över medelvattennivån. Efter återfyllning lades ett tätt ytlager av tvålagersbeläggning av asfalt över hela varvsområdet.

För grönområdet togs platsspecifika riktvärden fram och en total utskiftning gjordes av förorenade massor eller schakt till ett djup med hänsyn till rotsystemet. För skyddsvärda träd utfördes vacuumschakt. I flera av de äldre byggnaderna utfördes inomhusmätningar för att göra en bedömning av saneringsbehov. Sanering utfördes under södra bostadshuset och stöttbodens norra tillbyggnad.

Förorenade sediment

De kemiska analyserna från undersökningar utförda 2010, 2012 och 2022 visar att huvuddelen av ytsedimenten (översta centimeterna) runt hela Beckholmen är mycket förorenat av bland annat kvicksilver, bly, koppar, kadmium och olika PAH:er. Troligtvis finns det även höga halter av andra miljöfarliga ämnen. Ofta klassificeras sedimenten som klass 5, mycket höga halter.

Illustrationen redovisar skattat föroreningsdjup. Källa: Yoldia Consulting

Vid Beckholmens södra, västra och norra strand är botten ofta brant och består delvis av sprängsten. Eventuellt finns det mindre

fickor mellan stenarna där förorenade sediment kan ha ansamlats. Lite längre ut där botten planar ut förefaller det finnas områden med förorenade sediment som ibland är gasbildande och ibland har oljelukt. Det förefaller också sannolikt att det kan finnas områden där förorenade sediment har en mäktighet som överstiger 60 cm. Extra mäktiga lager av förorenade sediment kan finnas vid den östra och västra stranden. Föroreningarna kan eventuellt sträcka sig ner 1–2 meter ner i sedimenten.

Buller

Beräkningar visar ett överskridande av riktvärden enligt Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller utomhus både för dagens situation och vid utbyggnad. Överskridande utomhus bedöms ske då plåt- eller blästringsarbete sker i nära anslutning till bostad. De ekvivalenta ljudnivåerna beräknas uppgå till mellan 50 och 59 dBA vid bostadsfasad på Beckholmen och Djurgårdsstaden under de mest arbetsintensiva perioderna. Tillgång till uteplats med en ljudnivå lägre än 50 dBA bedöms som möjlig. Bullrande arbete utförs främst dagtid mellan kl. 07-18.

Riktvärden i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus avseende ekvivalent ljudnivå samt lågfrekvent buller i tersband, bedöms uppfyllas.

Farligt gods

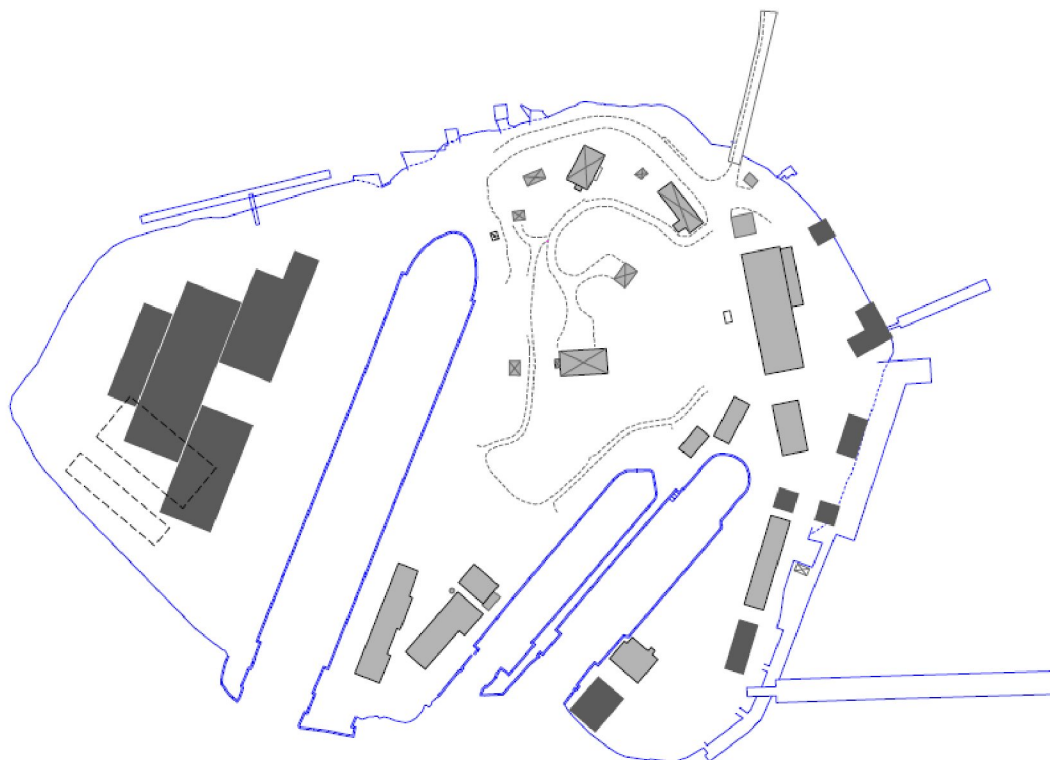
Till Beckholmen transporteras acetylen, gasol, färg och diesel vilka klassas som farligt gods. Hur ofta dessa transporter går varierar stort och beror på de arbeten som för tillfället utförs på varvet. Transport av färg är säsongsberoende då målningsarbeten inte utförs frekvent under vintermånaderna. Gastransporter varierar ytterligare och det kan dröja upp mot ett år mellan transporterna. Verksamheten har tillstånd för hantering av dessa brandfarliga varor enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Planförslag

Planförslaget innebär att Beckholmen kommer att genomgå omfattande förändringar med utökad bebyggelse, utfyllnader samt nya kaj- och bryggkonstruktioner. Utgångspunkt för förändringarna är den befintliga varvs- och bruksbebyggelsens varierade men sammanhållna bebyggelse som präglar platsen. Vid förnyelsen av Beckholmen är det angeläget att upprätthålla den karaktären såväl stadsbyggnadsmässigt som arkitektoniskt i syfte att erhålla en harmonisk helhet.

Enligt planförslaget ska den kommersiella varvsverksamheten, liksom idag, koncentreras till Beckholmens västra sida och den östra dockan. På den östra sidan bevaras den mer småskaliga, kulturhistoriskt inriktade varvsverksamheten.

Förslaget redovisar en större varvsbyggnad, uppdelad i flera volymer, väster om Gustav V:s docka. Den nya bebyggelsen ska ersätta den tillfälliga bebyggelsen som idag finns på platsen. Varvsbyggnadens arkitektoniska uttryck ska präglas av bruksarkitektur.

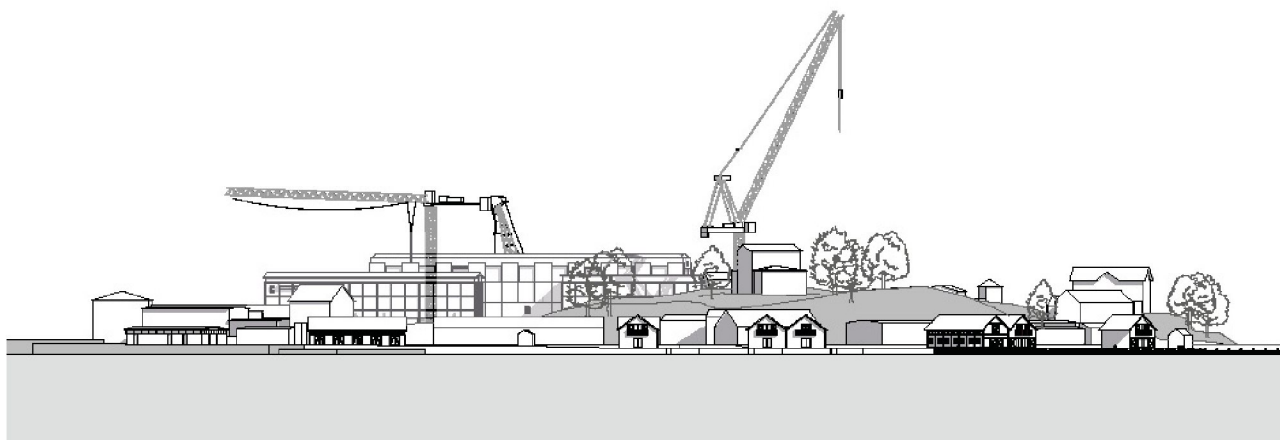
Illustrationen visar Beckholmen med befintlig bebyggelse markerad med ljusgrå kulör och föreslagen bebyggelse markerad med mörkgrå kulör.

I förslaget ingår även breddning och förlängning av Gustav V:s docka, för att rymma större fartyg. Utfyllnad av ön liksom nya kajer, bryggor och en småbåtshamn ingår också i planförslaget.

Vy mot öster med de nya verkstadsbyggnaderna, giraffkranen bevaras som ett industriminne på Beckholmen.

För den kulturhistoriskt inriktade verksamheten på Beckholmens östra sida föreslås sju mindre byggnader som inrymmer förråd och verkstad. Den nya bebyggelsen ska ersätta de containrar och andra tillfälliga byggnader som finns idag. Arkitektoniskt ska den nya bebyggelsen ansluta till den befintliga bebyggelsens småskaliga och traditionella karaktär.

Beckholmen med den föreslagna bebyggelsen, vy från öster.

Färgsättning på Beckholmen är viktig för att bevara dess unika karaktär. Kulörval görs med stor hänsyn till varvsmiljöns traditioner och förhållandet mellan enskildheter och helhet. Bebyggelsen på Beckholmen och i dess anslutande vattenrum domineras av trä, puts och tegel i traditionella kulörer som rött och gult. Den nya bebyggelsens färgsättning ska anpassas till denna färgskala. De enskilda byggnaderna ska stämmas av mot varandra så att en god helhetsverkan erhålls. Fasadkulörer och material ska harmoniera med omgivningen inom ett färgspann, inspirerade av traditionella färgpigment.

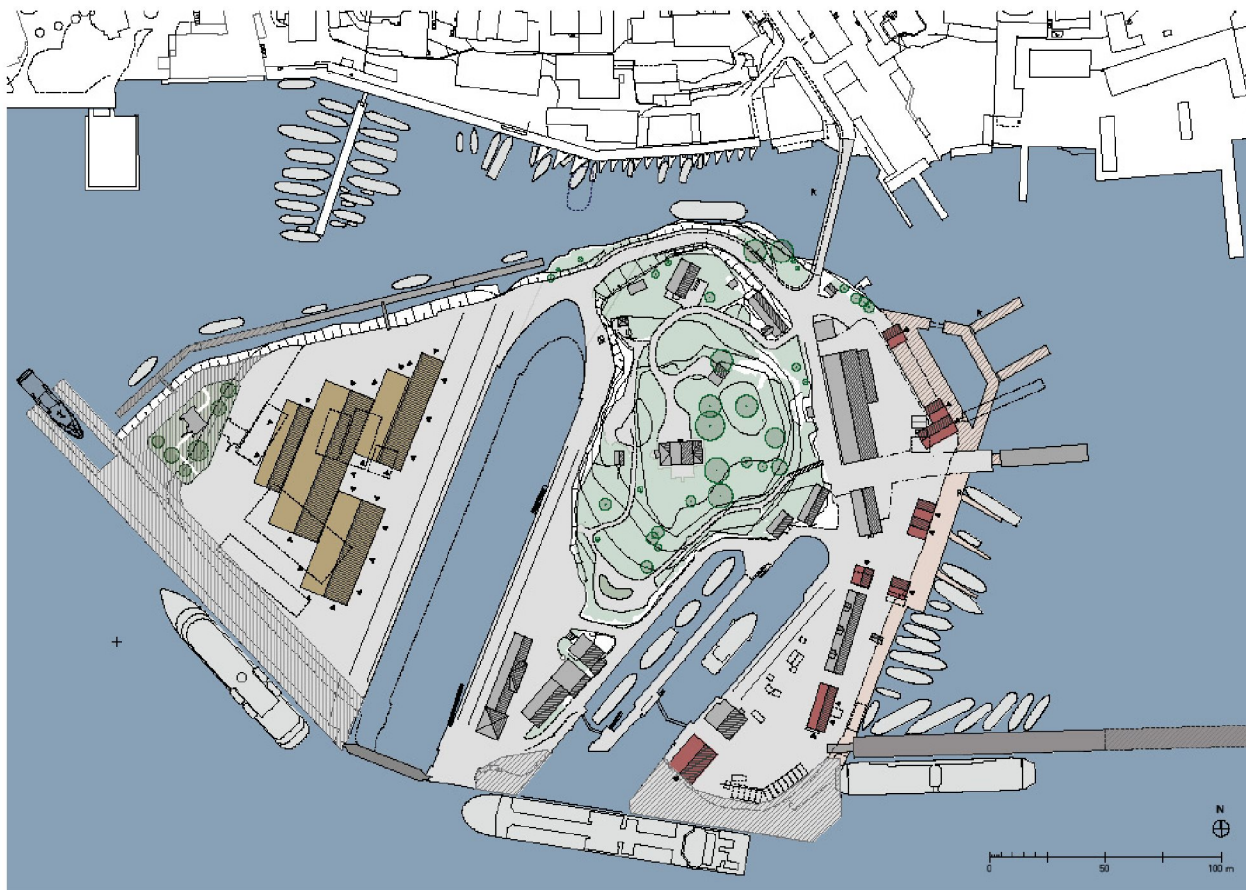

Verkadshall på västra Beckholmen, fasad mot norr. Träfasad färgsatt i en traditionell slamfärgskulör.

De befintliga bostäderna på Beckholmen bibehålls. Stenvillan på Beckholmens högsta punkt får jämte bostadsanvändning även en centrumanvändning som möjliggör en publik användning. Syftet är att på sikt möjliggöra en utveckling av en attraktiv målpunkt som stärker Beckholmen som besöksmål.

Den centralt belägna kullen kring stenvillan har utformats till en park dit allmänheten har tillträde. Från gångstråket i parken erbjuds vida utblickar över Stockholms inlopp och varvsverksamheten vid dockorna. Parken bekräftas i den nya detaljplanen.

Detaljplanen bekräftar även det befintliga hotellfartyget i Beckholmssundet.

Situationsplan som visar samrådsförslag för Beckholmen, med en varvshall på öns västra sida, redovisad i brun färg, och sju mindre byggnader, redovisade i röd färg, för verkstad och förråd på öns östra sida. Den gråskraffade marken redovisar utfyllnader, grå och beige kulör visar pontonbryggor respektive bryggor.

Kajer, bryggor och utfyllnad

På öns sydvästra udde anläggs en cirka 200 meter lång ny kaj. Syftet är att större fartyg ska ligga här vid invändiga reparationsarbeten samt i väntan på dockplats. I anslutning till kajen byggs en så kallad shiplift, som kan lyfta fartyg till den nya hallen för att repareras inomhus. Nya kajkonstruktioner föreslås också vid de äldre dockorna. På öns östra sida förlängs den södra flytbryggan. Även flytbryggan som ligger utmed öns nordvästra del förlängs.

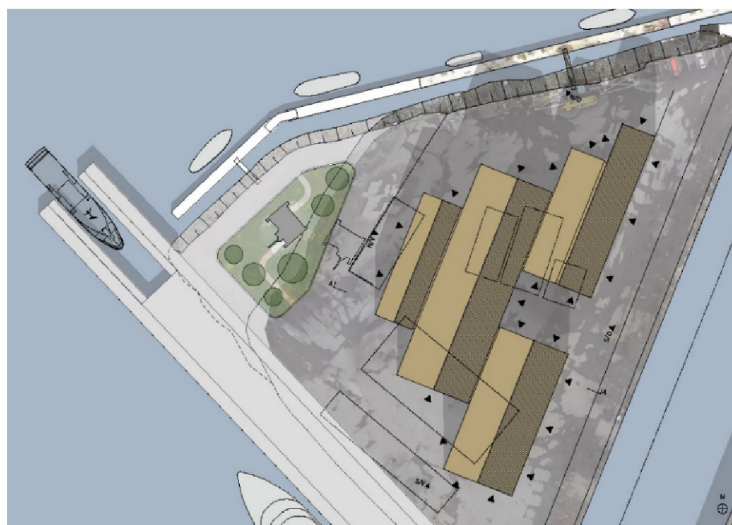
En ny småbåtshamn föreslås på Beckholmens nordöstra sida.

En småbåtshamn med bryggor föreslås på Beckholmens nordöstra sida, vy mot nordväst.

Beckholmens strandlinje har förändrats genom varvsverksamhetens utveckling under århundraden. När dockorna etablerats har massorna tjänat som utfyllnader av ön. Planförslaget ansluter till den traditionen och de massor som frigörs när Gustav V:s docka utvidgas föreslås bli utfyllnader. På Beckholmens västra sida utgör utfyllnaden cirka 1300 kvm. På öns nordöstra sida, vid den föreslagna småbåtshamnen, är utfyllnaden cirka 500 kvm. De utfyllnader som föreslås på öns södra sida omfattar cirka 750 kvm respektive cirka 675 kvm.

Grönska med träd föreslås på utfyllnaden på öns västra sida. En grön ridå mellan bebyggelsen och vattenrummet mildrar byggnadernas närvaro i landskapet. Den befintliga uttjanta giraffmålade lyftkranen bereds en plats som industriminnesmärke i grönskan.

Situationsplan över östra Beckholmen. Föreslagen verkstadshall är uppdelad i flera volymer. Utfyllnad av ön, breddning och förlängning av Gustav V:s docka, ny kaj med shiplift samt flytbryggor ingår i samrådsförslaget.

Ny bebyggelse

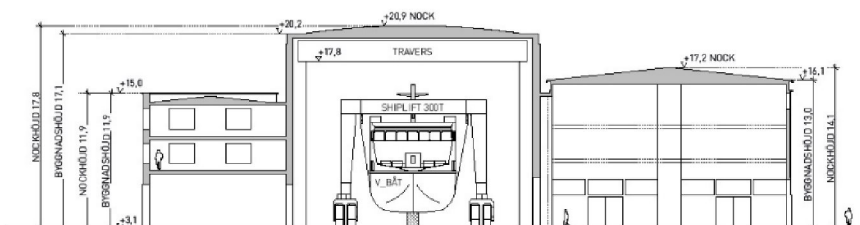
Västra Beckholmen

Planförslaget möjliggör en ny verkstadshall med sidohallar i anslutning till Gustav V:s docka. Verkstadshallen med dess sidohallar ges en placering parallellt med dockan, i nordsydlig riktning, där huvudbyggnadens stora port annonseras mot det öppna vattenrummet. Riktningen är praktiskt motiverad och återfinns i de slupskjul som finns bevarade längs Galärvarvets södra sida.

Den nya bebyggelsen ska i höjd underordna sig Stenvillan. Genom att dela upp volymerna i tydligt avläsbara byggnadskroppar kan skalan brytas ned och en etappvis utbyggnad ske. Med de nya byggnaderna kan delar av verksamheten utföras inomhus. Detta minskar buller och ger en bättre arbetsmiljö.

Stora verkstadshallen

Verkstadshallen är en multifunktionell hall för reparationer och underhåll av allt från större fartygskomponenter till hela fartyg. Dessa kan lyftas in i hallen med en så kallad shiplift.

Sektion genom verkstadshallarna med shiplift. Vy mot norr.

Den stora hallen uppförs som en högre volym med välvt tak och en i huvudsak sluten fasad i gult tegel kulör. Strävpelare i grund relief delar upp fasaden vertikalt. Uppåt avslutas fasaden med fönster som ger ett rikt ljus i verkstadshallen. Fasadgestaltningen med reliefverkan och en uppåtgående svag avtrappning av de bärande elementen syftar till att ge byggnaden en solid karaktär och ska på samma gång dölja skarvar mellan byggnadens betongelement. Sockelvåningen utförs i ett tåligt material som tegel, betong eller natursten som skydd mot den hårda varvmiljön, sockelns kulör ska ansluta till fasadens. Taket utförs i en mörk kulör och med ett icke ljusreflekterande material.

Verkstadshallarna på västra Beckholmen, fasaduppställning mot söder.

I plankartan regleras byggnadens utformning med utformningsbestämmelse **f1**.

Västra sidohallen

Hallen mot väster planeras innehålla personalutrymmen, kontor, teknik samt en återvinningsstation.

Den mindre sidohallen som underordnar sig huvudbyggnaden utförs med en fasad i tegel eller trä i grön kulör. Fasaden ska utföras med en reliefverkan i släktskap med den stora verkstadshallen och ett robust bearbetat uttryck. Fönsterna placeras indragna i fasadens övre del. Sockelvåningen utförs i ett tåligt material som tegel, betong eller natursten som skydd mot den hårda varvsmiljön, sockelns kulör ska ansluta till fasadens. Taket utförs i en mörk kulör och med ett icke ljusreflekterande material.

Verkstadshallarna på västra Beckholmen, fasaduppställning mot väster.

I plankartan regleras byggnadens utformning med utformningsbestämmelse **f2**.

Östra sidohallarna

Öster om huvudvolymen uppför två hallar norr respektive söder om en öppen verkstadsplan. Hallarna innehåller verkstäder samt förråd.

Verkstadshallarna på västra Beckholmen, fasaduppställning mot öster.

Verkstadshallarna på västra Beckholmen, fasaduppställning mot öster.

De mindre sidohallarna mot öster underordnar sig huvudbyggnaden och utförs med en fasad i trä eller tegel i röd kulör. Den norra hallens gavelfasad har volymmässigt delats upp i två för att bryta ned dess skala mot Beckholmssundet. Fasaderna ska utföras med en reliefverkan med ett robust och bearbetat uttryck. Fasaderna är i huvudsak slutna i syfte att betona dessas brukskaraktär. Sockelvåningen utförs i ett tåligt material som tegel, betong eller natursten som skydd mot den hårda varvsmiljön, sockelns kulör ska ansluta till fasadens. Taket utförs i en mörk kulör och med ett icke ljusreflekterande material.

I plankartan regleras byggnadens utformning med utformningsbestämmelse **f3**.

Verkstadshallarna på västra Beckholmen, fasaduppställning mot norr. Den östra sidohallens gavel är delad i två volymer.

Östra Beckholmen

På Beckholmens östra sidan föreslås sju nya mindre byggnader uppföras. De innehåller främst förråd samt vissa verkstadsändamål. Föreslagen bebyggelse ges en traditionell arkitektur i syfte att ansluta till östsidans småskaliga brukskaraktär.

Markhöjden på östra Beckholmen ligger under den av länsstyrelsens rekommenderade lägsta grundläggningsnivån + 2,7 meter över nollplanet. Byggnaderna ska därför utformas på sådant sätt att konstruktionen inte skadas vid översvämning.

Östra Beckholmen, befintlig bebyggelse redovisad i grå och brun färg och den föreslagna bebyggelsen redovisad i röd färg. Nya kajer, bryggor samt en småbåtshamn ingår i samrådsförslaget.

Byggnaden på den södra delen, i anslutning till gamla pumpverket, ska ansluta till den befintliga byggnadens karaktär och utföras i puts i ockragul kulör. Sockelvåningen utförs i ett slitåligt material som tegel, betong eller natursten som skydd mot den hårda varvsmiljön. Taket utförs i en mörk kulör och med ett icke ljusreflekterande material.

I plankartan regleras byggnadens utformning med utformningsbestämmelse **f4**.

De övriga byggnaderna på östra Beckholmen utförs med fasader i trä med traditionella slamfärgskulörer som rött och svart. Sockelvåningarna utförs i ett slittåligt material som tegel, betong eller natursten som skydd mot den hårda varvsmiljön. Taket utförs i en mörk kulör och med ett icke ljusreflekterande material.

På Beckholmens östra del föreslås ett antal mindre byggnader uppföras, för att inrymma verkstad, förråd och skeppshandel. Vy mot väster.

I plankartan regleras byggnadens utformning med utformningsbestämmelse **f5**.

Markanvändning

Planförslaget innebär att nya byggnader med ett fotavtryck om cirka 4800 kvm BYA kan uppföras inom planområdet. Av dessa utgör varvshallen på Beckholmens västra sida cirka 3900 kvm

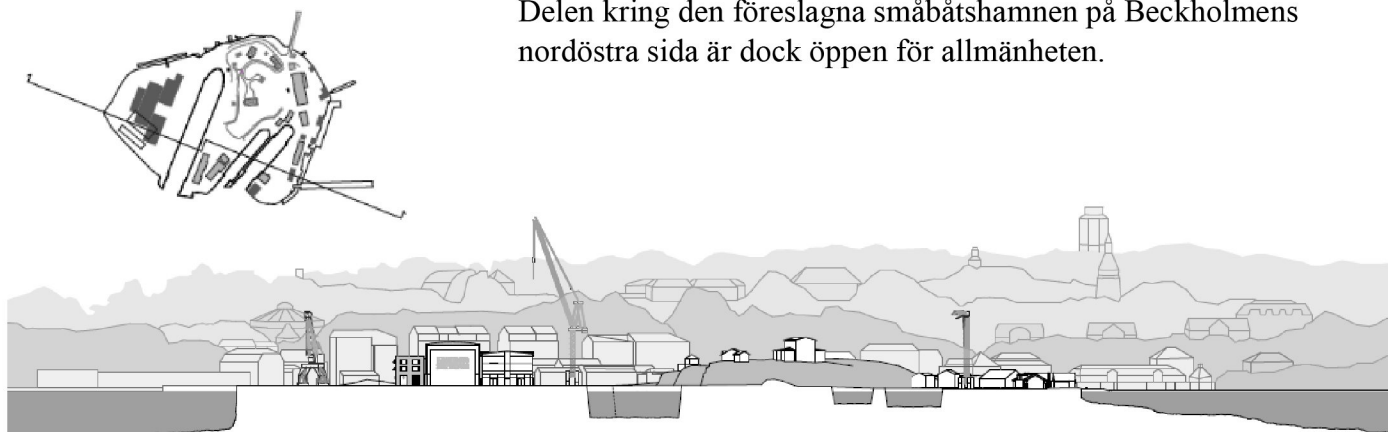
BYA och byggrätter om cirka 900 kvm BYA fördelade till sju mindre byggnader på öns östra sida.

Detaljplanen reglerar markanvändningen till varv (**V**). Avsikten är att den kommersiella varvsverksamheten fortsatt koncentreras på Beckholmens västra sida och den kulturhistoriskt inriktade verksamheten på den östra sidan. Inom varvsändamålet ryms även undervisning med maritim anknytning, viss handel och publik verksamhet som café/restaurang. För vattenområdet (**W**) reglerar planen vattenrummets utformning, öppet vatten, förtöjningsplats, kajer, bryggor, flytbryggor och pontoner samt shiplift och dylika anordningar för varvsverksamheten (**W1**, **W2**, och **W3**). En hotellbåt (**W4**) bekräftas i detaljplanen. Planen bekräftar flertal av befintliga flytbryggor och pontoner. Planen bekräftar befintliga bostäder (**B**) i områdets norra del.

Beckholmens historia och nuvarande verksamhet gör ön till en sevärdhet. För Stenvillan, förslås centrumändamål jämte bostadsanvändning (**BC**). Syftet är att på sikt inrymma en verksamhet vars publika prägel kan stödja platsens roll som besöksmål, såsom café, konferens-, utställnings- och föreningslokal för Beckholmens olika verksamhetsutövare.

Runt stenvillan och den publika gångvägen runt kullen föreslås användningen park (**PARK**), avsikten är att stärka Beckholmens rekreativa betydelse och säkra allmänhetens tillträde till ön. På den allmänna platsmarken medges även gata (**GATA**) för fordons-, gång- och cykeltrafik.

Beckholmens varvsverksamhet är juridiskt klassat som ISPS-område (International Ship and Port Facility Security Code) och området är av säkerhetsskäl inte tillgängligt för allmänheten. Delen kring den föreslagna småbåtshamnen på Beckholmens nordöstra sida är dock öppen för allmänheten.

Längdsektion genom Beckholmen, vy mot norr.

Bevarande av kulturvärden

Ett av syftena med detaljplanen är att skydda befintliga kulturhistoriska värden. Varvsverksamheten och dess karaktärsbärande egenskaper bedöms avgörande för att Beckholmens kulturmiljövärden ska upprätthållas. En utökning av Beckholmens bebyggelse medges i syfte att säkerställa varvsverksamhetens bevarande och utveckling. Den nya bebyggelsen ska till sin gestaltning anpassas till den kulturhistoriskt värdefulla miljön i syfte att stärka platsens samlade kulturvärden. Befintliga byggnader som ingår i byggnadsminnet skyddas genom rivningsförbud (**r**) och skyddsbestämmelser som reglerar att underhållsarbeten ska utföras med material och metoder anpassade till byggnadens kulturhistoriska värden (**q1**) samt att byggnadens volym får ej ändras (**q2**).

Byggnadsminne

Plan- och bygglagen gäller parallellt med förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen. Ändringar av byggnadsminnen erfordrar alltid tillstånd från Riksantikvarieämbetet (RAÄ). För de fall att bygglovs- eller anmälningspliktiga åtgärder uppkommer krävs tillstånd både från RAÄ och från stadsbyggnadsnämnden. Alla frågor som berör byggnadsminnet ska först hanteras och godkännas av Riksantikvarieämbetet i enlighet med förordningen och sedan av stadsbyggnadskontoret i enlighet med Plan- och bygglagen.

Gator och trafik

Gatunät

Planförslaget medför ingen förändring av gatustrukturen.

Biltrafik och parkering

Flera av verksamheterna ser en potentiell ökning av både interna och externa transporter framöver. För att bidra till ökad trafiksäkerhet och säker vistelse på ön, kan ytor för lastning och lossning av gods samordnas, ytorna är dock begränsade på ön vilket försvårar samordning för godshantering.

Även samordnade parkeringsytor bör skapas i syfte att minimera persontransporterna över ön och centrera dessa till specifika områden.

Gång- och cykeltrafik

Planförslaget påverkar inte gångtrafiken på ön. En förbättrad trafiksäkerhet med en ordnad godsmottagning samt samordnad bil- och cykelparkering gynnar även en säkrare gångtrafikmiljö.

Kollektivtrafik

Planförslaget påverkar inte kollektivtrafiken i stadsdelen.

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning, spillvatten

Efter saneringen ersattes det gamla systemet med ett nytt vattenledningsnät som dimensionerades för framtida behov. Anslutning till allmänt nät sker med ledning under Beckholmsundet till förbindelsepunkt vid vattenmätarbrunn omedelbart norr om bron.

Spillvattennätet innehåller ett antal pumpstationer där KDF är huvudansvarig och har serviceavtal. Larm saknas i dag på pumpstationerna. Förbindelsepunkten är som för vatten omedelbart norr om Beckholmsbron. Spillvattennätet innehåller flera brunnar för att tömma fartygs spillvattentankar. Oljeavskiljare finns vid reparationsvarvets verkstad på öns västra sida.

El/Tele

Elnätet förnyades och kompletterades, i samband med marksaneringen, för att klara framtida behov. Ön har två egna nätstationer, på östra respektive västra sidan samt en station vid Beckholmsbron som försörjer restaurangbyggnaden på andra sidan Beckholmsundet. Alla ledningar ligger i mark. Högsänkning kommer via Beckholmsgatan och Beckholmsundet, intill bron, och matar de tre nätstationerna, varifrån lågsänkning går i Fortums servicekablar till de olika abonnenterna. En hel del interna kablar finns i området, främst för de tre olika varvsverksamheterna och till fartyg som ligger förtöjda vid Beckholmen.

Det finns ett telenät inom området som grävdes ned i mark efter marksaneringen. Matning sker från brunn vid Beckholmsbron.

En gemensam matning av fiberoptik till ön finns till en brunn på öns östra sida, intill Radarskolan/Sjöskolan, varifrån det finns rör dragna till alla byggnader. Rören ligger i mark. Före detta Vasa-konserveringens byggnad har egen matning för data.

Nya byggnader och utökad verksamhet ansluter till befintlig el och fiber på Beckholmen.

Energiförsörjning

Det finns en värmekulvert mellan Pannhuset och Pumphuset. Fortum Värme har tidigare meddelat att det inte finns fjärrvärmekapacitet till att värma Beckholmens anläggningar, varken i dag eller framöver.

Avfallshantering

Bostäder

För bostäderna hämtas avfallet en gång i veckan. Under 2022 ska även matavfall börja sorteras ut hos de boende och tömmas var 14:e dag. Detaljplaneförslaget påverkar inte befintlig avfallshanteringen för de boende på ön.

Västra sidan

På den västra sidan av Beckholmen inom SRAB:s område finns en omfattande avfallshantering. Varvet uppskattar att avfallsmängderna inte kommer att påverkas väsentligt av den planerat utökade verksamheten. Inga nya fraktioner antas tillkomma.

En gemensam lokal om cirka 340 kvadratmeter för miljöstation, avfall och återvinning planeras inrymmas i en ny byggnad i anslutning till den stora varvshallen. Här hanteras farligt avfall, brandfarliga ämnen, metallskrot och övrigt verksamhetsavfall. Varvet har idag tillstånd att lagra 30 kubikmeter spillolja, och avser söka nytt tillstånd om lagringskapaciteten utökas.

Angöring för hämtning av avfall kommer även fortsatt att ske vid miljöstationen respektive vid grind.

Avfall som uppstår inom övrig verksamhet, som till exempel kontor, antas inte öka och hämtas framgent som idag.

Östra sidan/övriga verksamheter

Övriga verksamheters avfallshantering har bedöms inte påverkas av detaljplaneförslaget.

Hotellfartyget

Hotellfartyget i Beckholmssundet drivs av Oaxens Krog & Slip och allt avfall från fartyget lämnas i restaurangens fastighet på fastlandet intill Beckholmen.

Räddningstjänst

Föreslagen utformning bedöms klara erforderligt avstånd om 50 meter mellan räddningstjänstens uppställningsplats och angreppsvägarna. Vidare möjliggör de hårdgjorda ytorna uppställning för räddningstjänstens fordon. I upprättad konceptuell riskutredning redovisas ingen förhöjd risk eller begränsning avseende räddningstjänsten framkomlighet inom Beckholmen med hänsyn till hanteringen av brandfarlig vara, varför behovet av två oberoende tillfartsvägar ej bedömts nödvändigt. Beckholmsbrons uppfyller

minimikrav på framkomlighet och bärighet och framkomligheten för räddningstjänstens fordon är säkerställd.

Nya byggnader ska utformas för att kunna utrymmas genom minst två av varandra oberoende utrymningsvägar, alternativt att ytor i angränsande byggnader vilka passerar från utrymningsvägen utförs i brandteknisk klass motsvarande respektive byggnadsklass.

Avstånd mellan brandposter bör inte överstiga 150 meter och förslag på placering av nya brandposter har tagits fram.

Illustrationen redovisar befintliga brandposter (blå) samt förslag på placering av nya brandposter (röd). Skraffering visar 75 meters avstånd från brandpost. Källa: Sweco

Geoteknik

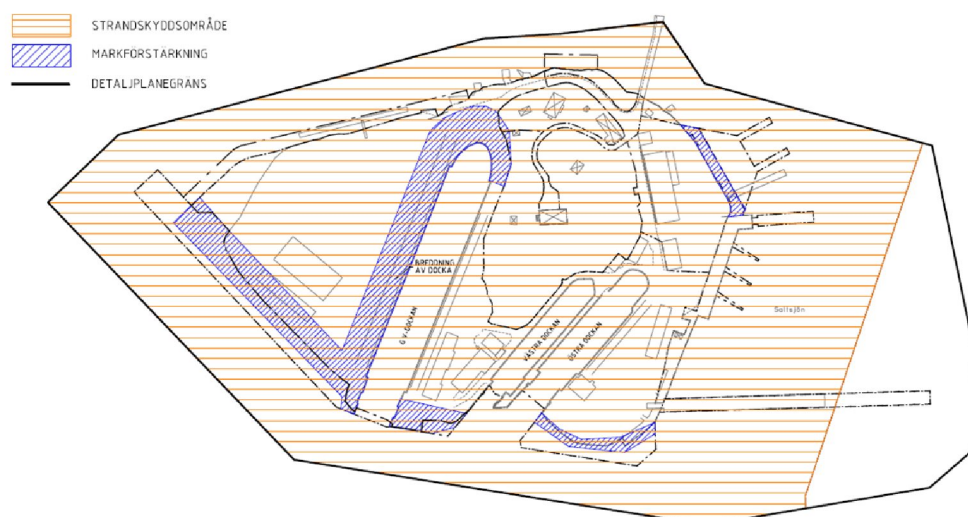
De planerade byggnaderna och konstruktionerna som berörs av markstabilitet är ny kaj med shiplift på sydvästra sidan, småbåtshamn på nordöstra sidan, reparation av kajer på södra sidan, breddning och förlängning av GV-dockan, nya varvshallar på västra sidan samt nya byggnader på östra sidan.

Bedömningen är att de aktuella förutsättningarna avseende stabilitet behöver undersökas innan byggnation, för att få kunskap om var förstärkningar behöver utföras för att säkra stabiliteten.

Geotekniska undersökningar och stabilitetsberäkningar behöver göras inför detaljprojektering av de delar av ön där kajkonstruktioner och småbåtshamn planeras. Det gäller även området för de nya varvsbyggnaderna.

Den nya strandlinjen för kajkonstruktioner behöver stabiliseras och erosionssäkras. Det kan också behöva göras stabilitetsförbättringar med syfte att förhindra propellererosion.

Geotekniska undersökningar och stabilitetsberäkningar behöver göras inför detaljprojektering för breddning och förlängning av GV-dockan. Utmed dockans västra sida utgörs grunden av både synligt berg och fyllnadsmassor, enligt tidigare undersökningar. Dessa behöver undersökas igen för att få en aktuell bild över förutsättningarna. Torrdockans botten ligger under Saltsjöns vattennivå vilket innebär att det också behöver undersökas om det finns risker för vattentryck som kan påverka stabiliteten vid schakt och som därför behöver åtgärdas.

Kartans blå skraffering redovisar område som kan behöva markförstärkas. Orange skraffering redovisar strandskyddsområde, som föreslås upphävas. Källa: Sweco

Strandskydd

Det generella strandskyddet omfattar 100 meter från strandlinjen, såväl ut i vattenområdet som upp på land vilket innebär att del av planområdet ligger inom strandskyddat område.

I samband med att Stockholm stad beslutar om en detaljplan kan strandskyddet under vissa förutsättningar upphävas. Inom detaljplaneförslaget för Beckholmen 1:38 m.fl. innebär det att hela strandskyddet upphävs för planområdet.

Särskilda skäl vid upphävande av strandskydd motiveras i enlighet med punkt 1, 3, 4 och 5 i § 18 c 7 kap. miljöbalken, då området;

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området,

Beckholmens varvsverksamhet är juridiskt klassad som ISPS-område och är av säkerhetsskäl inte tillgänglig för allmänheten och saknar därmed betydelse för strandskyddets syfte, enligt punkt 1. Syftet med planförslaget för Beckholmen 1:38 m.fl. är att utvidga en befintlig varvsverksamhet och övrig maritim verksamhet som ligger inom planområdet. Av naturliga skäl måste anläggningen ges en vattennära placering. Om ett område behövs för att utvidga en pågående verksamhet, och utvidgningen inte kan genomföras utanför området, är det enligt punkt 3 och 4 ovan särskilda skäl som kan motivera undantag från strandskyddsbestämmelserna i en detaljplan.

Varvsverksamheten har en lång historia på platsen och är också en del av Riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Beckholmen ligger inom Nationalstadsparken och utgör är ett historiskt nav för varvsverksamheten i Stockholms sjögård, där en vidareutveckling av det maritima arvet är vägledande för beslut om utveckling, skötsel och markanvändning. Utbyggnaden av det befintliga varvet på Beckholmen syftar till att bevara den kulturhistoriskt värdefulla verksamheten på platsen i enlighet med direktiven i den fördjupade översiktsplanen för Nationalstadsparken - Stockholmsdelen. Planförslaget tillgodoser därmed ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, enligt punkt 5. Beträffande den föreslagna småbåts hamnen på Beckholmens nordöstra sida kommer området att vara allmänt tillgänglig på samma sätt som idag. Allmänhetens tillgång till vattnet förändras därmed inte genom planförslaget

Planförslaget för Beckholmen 1:38 m.fl. bedöms uppfylla de särskilda skäl som är relevanta för att upphäva strandskyddet.

Konsekvenser

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (2010:900) 4 kap 34§ eller MB (1998:808) 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. Miljöbedömningen avser planförslaget påverkan på kultur- och naturmiljö, miljö kvalitetsnorm för vatten och förorenad mark samt buller. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför upprättats.

Den sammanvägda bedömningen från miljökonsekvensbeskrivningen gällande kulturmiljö är att planförslaget i delar innebär märkbara positiva konsekvenser för Beckholmens kulturhistoriska värden. Dessa är kopplade till att platsens maritima varvsverksamhet, som varit gällande sedan 1600-talet, fortsatt kan bedrivas. Vidare bidrar planen till ett ökat tillgängliggörande av Beckholmens kulturhistoriska värden för allmänheten. Denna bedömning bidrar till att konsekvenserna på riksintresset för Stockholms innerstad med Djurgården begränsas till att bli stora negativa. Förslaget är förenligt med Nationalstadsparkens värden eftersom höga kulturvärden inte skadas och planen medger möjlighet för besöksverksamheter. Planförslaget innebär att flera skyddsföreskrifter inte uppfylls. Utifrån detta bedöms planförslaget medföra måttliga negativa konsekvenser för Beckholmen som statligt byggnadsminne, vilka kan minskas med ytterligare justeringar avseende kajer och utformning av ny bebyggelse.

Planförslaget bedöms medföra försumbara konsekvenser för naturmiljön. Under förutsättning att det anläggs ett nytt dagvatten- eller filtersystemet bedöms påverkan och konsekvenser bli små gällande förorenings-spridning från området. Det bedöms inte ske en försämring av vattenkvaliteten i Strömmen med avseende på kemisk status. Bedömningen gäller också det hydro-morfologiska tillståndet och relevanta biologiska kvalitetsfaktorer som redan idag är väsentligt påverkade. Planförslaget bidrar till att miljö kvalitetsnormen kan uppnås med minskad föroreningsbelastning från dagvatten. Sammantaget bedöms konsekvenserna av spridning av miljögifter via grumling från båttrafik vara obetydliga.

Ljudnivån inom planområdet beräknas vid utbyggnad att ligga på samma nivåer som dagens vilket innebär att riktvärden enligt Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller utomhus överskrids utomhus vid fasad. Bullernivåer

inomhus enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd bedöms dock uppfyllas. Planförslaget bedöms ge små positiva konsekvenser när det gäller översvämningsrisker.

Övriga miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i denna planbeskrivning.

Kulturmiljö

Bedömning – lokala kulturmiljövärden (PBL)

Sammantaget bedöms planförslaget i delar innebära märkbara positiva konsekvenser för miljöns kulturhistoriska värden, där funktionen som maritim varvs- och verksamhetsmiljö varit gällande sedan 1600-talet fortsatt kan bedrivas. Planförslaget bedöms innebära att befintliga särskilt värdefulla byggnader enligt 8 kap. 13 § bevaras genom skyddsbestämmelse om rivningsförbud. Beckholmen ingår i ett större särskilt värdefullt bebyggelseområde, planen bedöms innebära en risk för en försvagning och i delar förvanskning av utpekade kulturhistoriska värden. Detta med hänseende till omformning av ön och de stora volymernas visuella påverkan i ett exponerat läge vid Stockholms inlopp. Förslaget innebär en risk för stora negativa konsekvenser för kulturmiljöns värden, där de positiva konsekvenserna inte bedöms kunna kompensera för de negativa.

Bedömning - Riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården

Beckholmen har ett mycket högt kulturhistoriskt värde som en del av flera bärande uttryck för riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Planförslaget innebär risk för en märkbar visuell negativ påverkan på möjligheten att utläsa Beckholmen som ett av de bärande uttrycken för Stockholm som sjöfarts-, handels- och industristad och som en del av stadens tidiga industriella utveckling. Här är hela ön, verksamheten och bebyggelsen samt lämningar i vattnet uttryck för detta. Planförslaget bedöms innebära en direkt påverkan på öns bebyggelsemassa och där föreslagna tillägg bidrar till att det historiska tidsdjupet blir svårare att utläsa. Dels innebär de stora volymerna på öns västra del en tydlig skalförskjutning och konkurrens med den centrala kullen där stenvillan är ett tydligt landmärke på ön och har så varit under lång tid. Vidare innebär nya kajer mot farleden och utfyllnader mot väster att upplevelsen av Beckholmen som ö försvagas då möjligheten att förstå Beckholmssundets avgränsande effekt mot landmassan på Djurgården minskas. Föreslagen tillkommande bebyggelse på öns östra sida innebär risk för minskad läsbarhet av den maritima varvs- och verksamhetsmiljön där föreslagen bebyggelse mer kan läsas samman med skärgårdens fiskelägen

och småbåtshamnar. Förslaget innebär dock att varvsverksamheten som bedrivits på Beckholmen och varit en del av stadsbilden i alla fall sedan 1600-talet kan fortsätta och även verka vilket bedöms innebära positiva effekter för möjligheten att uppleva och utläsa det kulturhistoriska värdet på Beckholmen kopplad till dess funktion och verksamhetens långa kontinuitet på platsen.

Planförslaget innebär en varierad negativ påverkan på uttrycket för andra Stockholms särdrag, där Beckholmen ligger i ett exponerat läge i kärnan av riksintresset där flera bärande uttryck för riksintresset möts, en plats som upplevs av stora mängder besökare både lokalt på ön och på håll i stadsbilden.

Föreslagen detaljplan innebär att den visuella kopplingen mellan stadens olika historiska lager i delar försvagas från vissa värdebärande vypunkter inom riksintresset där den visuella upplevelsen och möjligheten att uppleva Stockholms årsringar och särdrag blir svårare att utläsa. Framför allt bedöms förslaget innebära negativ påverkan i vyerna från Kastellholmen, Södermalm och Djurgårdsvarvet samt från Beckholmens kulle in mot staden. I dessa vyer upptar nya tillskott på öns västra sida en stor del av blickfånget och blockerar delvis eller helt kulturhistoriskt viktiga siktlinjer mellan stadens ”årsringar” och möjlighet att uppleva Stockholms särdrag. Upplevelsen av Beckholmen som ö blir i dessa vyer negativt påverkad av omfångsrika volymer och nya långa kajsträckningar.

Bedömning – Nationalstadsparken

Nationalstadsparkens huvudstruktur ska värnas från ingrepp som kan skada dess natur- och kulturvärden. Beckholmen ligger inom den så kallade Evenemangsparken enligt översiktsplanen för Nationalstadsparken – Stockholmdelen, och är en av sex områden som utgörs av mer bebyggda och anlagda områden.

Förslaget bedöms inte innebära risk för negativ påverkan i naturmiljö eller i parklandskapet och Nationalstadsparkens huvudstruktur och dess mycket höga kulturvärden. Förslaget innebär att det maritima arvet på Beckholmen vidareutvecklas i linje med den historiska användningen. Möjligheten för besökare att ta sig ut på Beckholmen och uppleva Beckholmens unika kulturmiljö och omgivande landskap bedöms i delar stärkas, där planen medger möjlighet för olika besöksverksamheter kopplade till Beckholmens spännande historia och den centrala kullens parkmiljö skyddas i planen.

Bedömning – Statliga byggnadsminnet Beckholmen

Sammantaget kan konstateras att planförslaget innebär att följande skyddsbestämmelser inte uppfylls:

1. Byggnadsminnet med mark och vegetation ska vårdas och underhållas på ett sådant sätt att dess kulturhistoriska värde, utseende och karaktär bevaras. Vård och underhåll ska utföras med material och metoder som är anpassade till markens och vegetationens egenart.
2. Byggnadsminnet får inte ytterligare bebyggas.
5. Dockorna får inte helt eller delvis rivas, igenfyllas eller på annat sätt förändras.

Föreslagen detaljplan medger att GV-dockan breddas och förlängs, vilket innebär en förändring av dess uppbyggnad och material. Det medför att gällande skyddsbestämmelser inte uppfylls.

Ett av Beckholmens bärande kulturhistoriska värden är det kontinuitetsvärde som marin varvs- och verksamhetsmiljö sedan 1600-talet. Vissa förändringar i den fysiska miljön kring byggnaderna bör kunna medges för att upprätthålla detta värde och möjliggöra en fortsatt kontinuitet för dess funktion. En annan del utgör upplevelsevärde kopplat till den historiska miljön. Det statliga byggnadsminnet kommer fortsatt gå att uppleva där besökare mer lättillgängligt kommer att kunna uppleva de höga värdena på Beckholmen, dock är det ett stort antal nya byggnader som föreslås som kan innebära en konkurrens och minskad läsbarhet av det äldre tidsdjupet på Beckholmen.

Bedömning - fornlämningar

Föreslagen detaljplan berör inga kända fornlämningar på och invid Beckholmen. Fornlämningar som ligger i vattnet bedöms ligga på ett avstånd som gör att de inte riskerar att beröras. Om ytterligare lämningar skulle påträffas vid markarbeten, avbryts arbetet och länsstyrelsen kontaktas.

Sammantaget bedöms planförslaget innebära obetydliga konsekvenser för fornlämningar.

Samlad bedömning på kulturmiljöns värden

Sammantaget kan konstateras att Beckholmen som helhet har mycket höga kulturhistoriska värden och ligger inom ett landskapsrum som innehar mycket höga kulturhistoriska värden, på såväl lokal, regional och nationell nivå.

Konsekvenserna på de kulturhistoriska värdena bedöms i delar innebära märkbara positiva konsekvenser. Föreslagen detaljplan innebär att särskilt värdefulla byggnader och dockor får skyddsbestämmelser i detaljplanen. Planen bidrar till ett stärkt tillgängliggörande av Beckholmens kulturhistoriska värden för allmänheten. Vidare innebär planförslaget att den maritima varvs- och verksamhetsmiljön och dess funktion som varit gällande sedan 1600-talet kan fortsätta, vilken är en viktig del av platsens kulturhistoriska värden.

Planförslaget innebär en risk för stora negativa konsekvenser i hänseende till den visuella påverkan inom värdebärande vypunkter inom riksintresset och möjligheten att utläsa det historiska tidsdjupet på Beckholmen. För att de kulturhistoriska värdena inte ska minska behöver ytterligare justeringar i inneliggande förslag utföras avseende kajer, utfyllnader, volymverkan och utformning av ny bebyggelse för att minska de negativa effekterna och konsekvenserna på de nationellt mycket höga kulturhistoriska värdena. Sammantaget bedöms planförslaget innebära risk för stora negativa konsekvenser.

Naturmiljö

Den gröna kullen på Beckholmen ingår i Nationalstadsparken och i planförslaget föreslås användningen park i avsikt att bevara den sin nuvarande utformning.

Beckholmen har en viss skärgårdskaraktär med både buskar och fältskikt samt inslag av syren som är väldigt svårt att ersätta. Negativ påverkan på naturmiljö har redan skett då saneringen inneburit en del förflyttning av växter samt avverkning av träd. Både knippnejlika och spetsfingerört hittades vid den senaste inventeringen vilket innebär att de troligen har återplanterats på ön efter marksaneringen. Med skyddsåtgärder bedöms dessa bestånd inte påverkas negativt. De invasiva arterna sprider sig fort, är konkurrenskraftiga och tränger undan inhemska arter och skulle därför behöva utrotas för att gynna och bibehålla andra arter som har funnits och finns på Beckholmen.

Sammanfattningsvis bedöms planförslaget innebära försumbara konsekvenser för naturmiljön i och med att inga träd planeras att avverkas och försiktighetsåtgärder vidtas, för att bevara de rödlistade arterna och inte sprida de invasiva arterna som identifierats på ön.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Om föreslagen systemlösning för dagvattenhanteringen implementeras och de planerade vattenverksamheterna inte bidrar till spridning av föroreningar via till exempelvis erosionsprocesser och/eller uppgrumling och omlagringar av sediment förväntas föroreningsbelastningen minska. Bedömningen utgår från att belastningen till filterbrunnarna minskar, att rätt typ av filter används, samt att det finns rutiner för regelbunden skötsel och byte av filtermaterialet.

Kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd kommer inte att försämrats i och med den föreslagna detaljplanen för Beckholmen. Området ingår redan i arean som anses vara väsentligt påverkat från referensvärdet idag.

Inte heller de två relevanta biologiska kvalitetsfaktorerna vattenvegetation och bottenfauna kommer troligtvis att få sämre status efter nybyggnationerna i vattnet. Växt- och djursamhället runt Beckholmen är idag redan väsentligt påverkat och uppvisar ett artfattigt samhälle med sedimentationspåverkade alger och oljeluktande sediment.

Det kan däremot vara lämpligt, som en försiktighetsåtgärd, att utföra åtgärder för att höja statusen på Strömmens vattenvegetations- och bottenfaunasamhälle. Detta behöver dock utredas närmare för att utvärdera om det krävs kompensationsåtgärder för att kompensera för de hydromorfologiska förändringar som planeras. Inom arbetet med det lokala åtgärdsprogrammet för Strömmen och Lilla Värtan har områden pekats ut som platser med restaureringspotential. Dessa platser skulle kunna utredas vidare som möjliga områden för kompensationsåtgärder.

Sammanfattningsvis bedöms inte de särskilt förorenade ämnena, eller de prioriterade ämnen, som analyserats i sedimentundersökningar att ytterligare öka i vattenförekomsten Strömmen i och med den föreslagna detaljplanen. Ingen försämring av vattenkvaliteten bedöms därmed ske i vattenförekomsten under förutsättning att de föreslagna åtgärder som redovisas i MKB:n vidtas. Det hydromorfologiska tillståndet och de två relevanta biologiska

kvalitetsfaktorerna, som redan idag är väsentligt påverkade, bedöms inte heller försämrats. Planförslaget bidrar till att miljökvalitetsnormen kan uppnås med minskad föroreningsbelastning från dagvatten.

Nollalternativ

Nollalternativet beskriver den situation som sannolikt uppstår utan ny detaljplan för Beckholmen. Det valda tidsperspektivet för nollalternativet är den tidpunkt då det kan antas att de byggnader och konstruktioner som medges i den föreslagna detaljplanen skulle ha färdigställts. Ett tidsperspektiv enligt ovan innebär ett nollalternativ relativt långt fram i tid.

Nollalternativet innebär att området inte regleras genom en ny detaljplan utan att områdesbestämmelser fortsatt gäller. Med tanke på att Beckholmen har förklarats som byggnadsminne, är en del av Kungliga Nationalstadsparken och ligger inom riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården, bedöms det inte vara möjligt med en betydande förändring av markanvändningen. Med hänsyn till Beckholmens kulturhistoriska värden bedöms inga nya större byggnader kunna uppföras. Befintliga bostäder bedöms finnas kvar.

Om ny bebyggelse inte kan uppföras kommer det inte vara möjligt för det kommersiella varvet att utveckla och på sikt bedriva sin verksamhet. Varvet skulle då sakna såväl tekniska som arbetsmiljömässiga förutsättningar för att möta marknadens växande behov och lagstiftningens allt strängare krav. Den kommersiella varvsverksamheten skulle därmed allvarligt hotas och i värsta fall behöva avvecklas.

Det är idag dessutom så att det kommersiella varvet är en förutsättning för de ideella och kulturhistoriska verksamheterna på öns östra sida. Dels genom att varvet genom sin ekonomiska styrka finansierar många gemensamma anläggningar inom området, dels genom att varvet vidmakthåller driften av många nyttigheter som även används ideellt.

En levande kulturmiljö förutsätter att byggnaderna och miljön används. Byggnader och torrdockor skulle i nollalternativet finnas kvar men troligtvis med enbart småskalig marin verksamhet och vattenfyllda dockor, utan ursprunglig funktion.

Nollalternativets konsekvenser för de höga kulturvärdena bedöms därför bli mycket negativa, då Beckholmens långa historiska

kontinuitet av varvsverksamhet skulle brytas – en verksamhet som i sig är en del av byggnadsminnet.

Konsekvenserna för naturmiljön bedöms bli obetydliga då inga förändringar förväntas. Antaget att det nuvarande systemet för infiltration av dagvatten på Beckholmen består görs bedömningen att det fortsatt finns risk för föroreningsspridning i likhet med nuläget. Konsekvenserna av nollalternativet bedöms bli märkbara. Konsekvenserna på vattenmiljön bedöms bli obetydliga då vattenförekomstens status blir relativt oförändrad.

Bullernivåerna kan bli lägre vid ett nollalternativ då varvet sannolikt avvecklas på sikt.

Hydrologiska förhållanden

Dagvatten

Hårdgörningsgraden ökar något i inom planområdet och därmed ökar även det dimensionerande flödet. Vid ett 20-årsregn är flödet 1 236 l/s vid befintlig situation och ökar till 1 401 l/s vid planerad situation. En klimatkfaktor på 1,25 har inkluderats i beräkningarna för att ta hänsyn till framtida klimatförändringar. Enligt Stockholms stads dagvattenstrategi ska 20 mm nederbörd från tillrinnande ytor fördröjas. Erforderlig fördröjningsvolym blir totalt 723 m³ för planområdet och flödet vid ett 20-årsregn efter fördröjning beräknas bli 539 l/s vid planerad situation.

Föreslagen systemlösning för Beckholmen utgår från att vatten inte ska infiltrera, då risken för markföroreningar är fortsatt hög. Utgångspunkten har varit att utnyttja befintligt ledningsnät inom detaljplaneområdet, men för att åtgärda problemet med underdimensionerade filterbrunnar. För att uppfylla krav om att fördröja 20 mm nederbörd från tillrinnande ytor, görs ett tillägg av underjordiska fördröjningsmagasin/avsättningsmagasin innan vattnet leds vidare till filterbrunnarna. Magasinen har ett strypt utlopp, vilket säkerställer reningsfunktionen i filterbrunnarna och hindrar bräddning av orenat vatten till recipienten. Det finns fyra befintliga filterbrunnar på ön och utöver dessa föreslås ytterligare två filterbrunnar med tillhörande fördröjningsmagasin anläggas, detta för att dagvatten från samtliga avrinningsområden på Beckholmen ska fördröjas och renas.

Tre lokala lågpunkter har identifierats, varav två bedöms vara möjliga att bygga bort i samband med den nya exploateringen. För den sista, vid det västra befintliga pumphuset, kan det vara nödvändigt att undersöka andra åtgärder eftersom de befintliga

höjderna kring byggnaden inte går att ändra. Det ska dock påpekas att exploatering av planområdet inte försämrar situationen och det är möjligt att åtgärder redan vidtagits.

Geotekniska förhållanden

Markförhållanden

Med undersökningar och vidtagande av erforderliga åtgärder görs bedömningen att planerade nya byggnader och konstruktioner inte medför risk för instabilitet eller påverkan på de geotekniska förutsättningarna.

Geotekniska undersökningar och stabilitetsberäkningar behöver göras inför detaljprojektering av de delar av ön där kajkonstruktioner och småbåtshamn planeras. Det gäller även området för de nya varvsbyggnaderna.

Den nya strandlinjen för kajkonstruktioner behöver stabiliseras och erosionssäkras. Det kan också behöva göras stabilitetsförbättringar med syfte att förhindra propellererosion.

Geotekniska undersökningar och stabilitetsberäkningar behöver även göras inför detaljprojektering för breddning och förlängning av Gustav V:s docka. Utmed dockans västra sida utgörs grunden av både synligt berg samt fyllnadsmassor enligt tidigare undersökningar. Dessa behöver undersökas igen för att få en aktuell bild över förutsättningarna. Torrdockans botten ligger under Salt-sjöns vattennivå vilket innebär att det också behöver undersökas om det finns risker för vattentryck som kan påverka stabiliteten vid schakt och som därför behöver åtgärdas.

Störningar och risker

Förorenad mark

Schakt för grundläggning av nya byggnader innebär att de massor som schaktas upp behöver hanteras. Efter saneringen återfylldes hela varvsområdet med rena bergmassor. För återfyllnadsmassorna i de översta marklagren gällde ett krav på MKM-nivå (Mindre Känslig Markanvändning), vilket är det riktvärde som används för till exempel industrimark.

Med åtgärder inför schakt för att säkerställa föroreningsnivån och hantering av massor bedöms påverkan och konsekvenser under byggskedet bli obetydliga.

Innan marksaneringen gjordes bedömningen att det framför allt var erosionskänsliga massor ovanför vattenlinjen som orsakade

de största utsläppen. Spridning via grundvatten bedömdes inte vara betydande. Det kan dock finnas markföroreningar, varför risk för föroreningsspridning föreligger så länge nuvarande filtersystem brukas. Under förutsättning att det anläggs ett nytt dagvattensystem eller filtersystemet förbättras bedöms påverkan och konsekvenser bli små.

Förorenade sediment

Av de tre platserna där vattenverksamhet planeras (småbåtshamn i nordöst, kajer i sydöst och kaj med shiplift i sydväst) och som i sin tur resulterar i modifierade aktiviteter runt Beckholmen är det störst risk för negativ påverkan från småbåtshamnen.

Vattenområdet utanför Beckholmen, där den modifierade småbåtshamnen planeras, är här väldigt långgrund och skiljer sig kraftigt från djupförhållandena i söder där det lutar brant neråt och är djupt redan nära stranden. Det betyder att det finns risk för uppgrumling orsakad av de fritidsbåtar som angör vid både befintliga och framtida bryggor. Detta innebär i sin tur att den planerade pontonbryggan inte kan ligga för nära strandlinjen. Hur långt från strandlinjen går inte att bedöma utan att göra en beräkning av hur stor påverkan de båtar som förväntas angöra hamnen kommer att utgöra.

Djup- och bottenförhållanden samt resultat från sedimentprovtagning stöder slutsatsen att båttrafiken vid de planerade kajerna inte kommer att påverka spridningen av miljögifter från sedimenten. Detta då de kontaminerade sedimenten ligger djupare än vad båtarnas och fartygens propellerrörelser kan påverka.

Sammantaget bedöms konsekvenserna av spridning av miljögifter via grumling från en ökande båttrafik till Beckholmen vara obetydliga.

Buller

Ljudnivån inom planområdet beräknas vid utbyggnad att ligga på ungefär samma nivåer som för dagens situation. Vid utbyggnad planerar varvsverksamheten att till viss del utökas men på samma gång kommer fler arbeten att kunna utföras inomhus i de nya varvshallarna.

Blästrings- och plåtarbeten kommer liksom idag utföras nere i dockorna samt i sällsynta fall strax över marknivå. Ljudnivåernas spridning beror på vilken typ av arbeten som utförs, var arbeten sker och i vilken omfattning de sker samtidigt. Beräknade ljudnivåer utgår ifrån ett värsta fall då ex. plåtarbeten förutsatts utfö-

ras simultant vid åtta platser samtidigt vid full utbyggnad. Då fler arbeten, med anledning av de nya hallarna, i stället kan utföras inomhus kan ljudnivåerna komma att bli lägre än vad beräkning visar. Bullrande arbeten utförs främst dagtid mellan kl. 07-18 och endast undantagsvis på kvällstid.

Översvämningsrisker

Ett antal planerade byggnader ligger under länsstyrelsens rekommenderade lägsta grundläggningsnivå eller vid befintliga lågpunkter. Vid implementering av föreslagna skadeförebyggande åtgärder kommer översvämningsrisken på Beckholmen minska jämfört med idag. Framför allt kommer rekommendationen att bygga bort befintliga lågpunkter minska risken för översvämning även för befintlig byggnation. Detta görs genom höjdsättning av mark närmast fasad och med till exempel dammbjälkar vid entréer. Planförslaget bedöms ge små positiva konsekvenser när det gäller översvämningsrisker.

Farligt gods

Riskenivån på Beckholmen är i dagsläget mycket låg. Nivån bedöms tolerabel sett till den verksamhet som bedrivs på ön och de eventuella olyckor som skulle kunna uppstå har låg risk på grund av den låga frekvensen av transporter med farligt gods. Sammanfattningsvis bedöms riskpåverkan mot omgivningen avseende transporter av farligt gods på Beckholmen vara acceptabel.

Ljusförhållanden

Solstudie

Solstudien är utförd i Archicad (version 25.4013). Modellen är skapad med hjälp av punktmolnsskanning som är geolokaliserad enligt SWEREF och tar inte hänsyn till tidsförändring vid sommar- och vintertid.

Ljusförhållanden

Planförslagets påverkan på solljusförhållandena för planområdet och dess närområde har studerats över dygnet för fyra årstider.

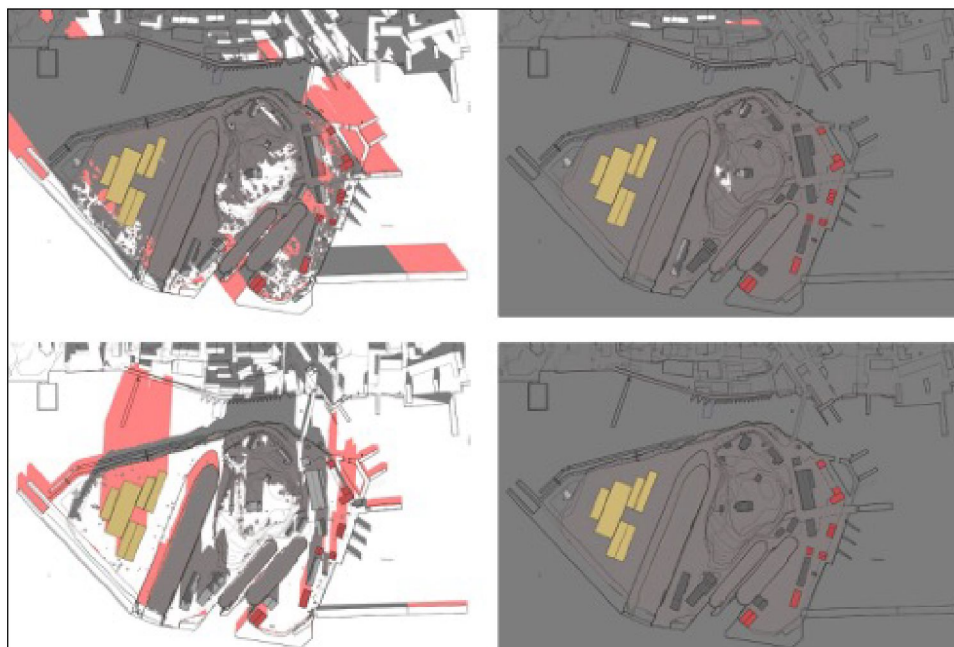
Planförslagets påverkan på sol- och dagsljusförhållandena för planområdet och dess närområde har studerats för fyra tider på året (vår- och höstdagjämning, sommar- och vintersolstånd) för klockslagen 09.00, 12.00, 15.00 och 18.00.

Vid vår- och höstdagjämning kommer den nya bebyggelsen ge en viss tillkommande skugga på intilliggande bebyggelse på Beckholmen. Under eftermiddagen fram till tidig kväll, kl. 15-18 skuggas två gavelfasader på Beckholmens sydöstra delar (Pump-

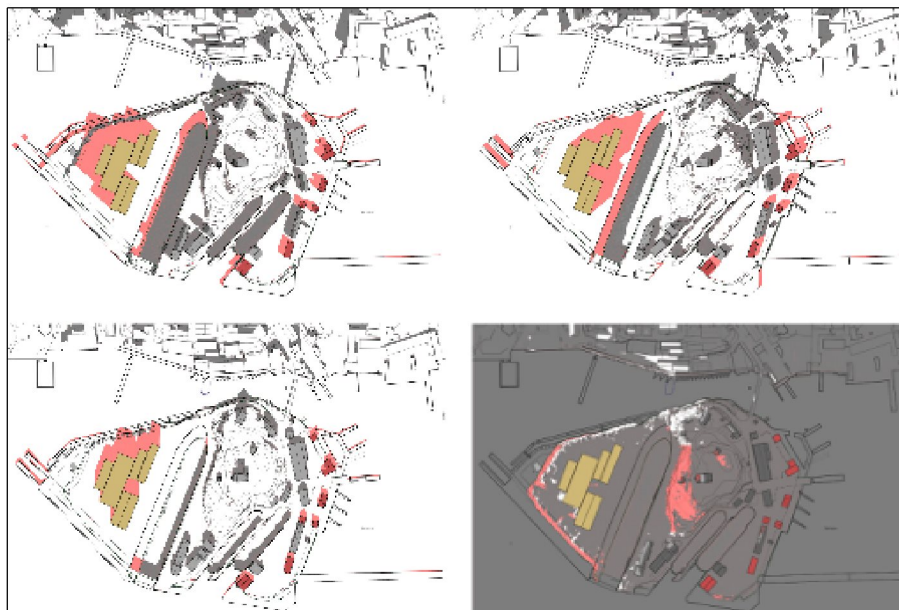
huset samt stöttboden). Under kvällen, från kl. 18 till solnedgång skuggas kullens västra sida samt Stenvillans västra fasad.

Vid sommarsolstånd kommer den nya bebyggelsen inte ha någon skuggpåverkan på intilliggande bebyggelse.

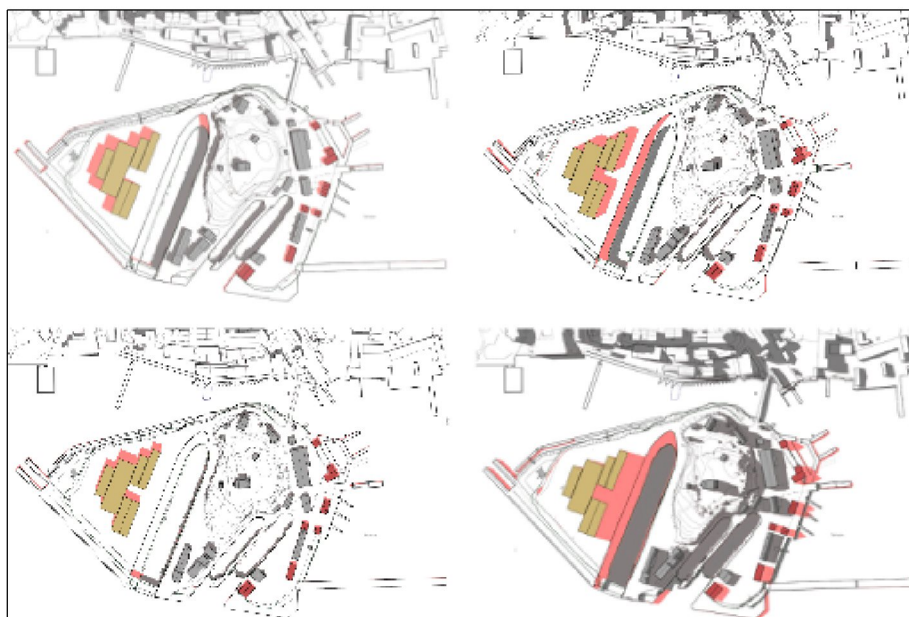
Vid vintersolstånd kommer den nya bebyggelsen ge en skuggpåverkan främst under förmiddagen, mellan kl. 09-12. På den sydvästra delen av Beckholmsvägen kommer bebyggelse och kaj få viss tillkommande skugga. Byggnaden vid Gröna Lundområdets sydöstra hörn får viss skugga under morgontimmarna.

Vintersolstånd för klockslagen 09.00 (övre vänster), 12.00 (nedre vänster), 15.00 (övre höger) och 18.00 (nedre höger). Grått markerar befintlig skuggning och rött markerar tillkommande skuggning/planförslagets påverkan.

Vår- och höstdagjämning för klockslagen 09.00 (övre vänster), 12.00 (nedre vänster), 15.00 (övre höger) och 18.00 (nedre höger). Grått markerar befintlig skuggning och rött markerar tillkommande skuggning/planförslagets påverkan.

Sommarsolstånd för klockslagen 09.00 (övre vänster), 12.00 (nedre vänster), 15.00 (övre höger) och 18.00 (nedre höger). Grått markerar befintlig skuggning och rött markerar tillkommande skuggning/planförslagets påverkan.

Tillståndprocessen vattenverksamhet

Anläggandet av kajer och pålning för bryggor är exempel på åtgärder som medför arbeten i vatten, det vill säga vattenverksamhet, som regleras i 11 kap miljöbalken. Huvudregeln är att arbeten i vatten kräver tillstånd hos mark- och miljödomstolen. Dumpning av muddermassor kräver dispens från förbudet att dumpa enligt 15 kap. miljöbalken.

Ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, så kallad vattendom, skickas in till mark- och miljödomstolen. Uppgift om inkommen ansökan kungörs så att berörda parter och allmänheten kan ta del av det som planeras och lämna synpunkter under remisstiden. När remisstiden är över, och ansökan bemötts av berörda myndigheter och andra, hålls en huvudförhandling. Tillståndsprövningen avslutas genom att domstolen meddelar dom i tillståndsfrågan.

Länsstyrelsen är den tillsynsmyndighet som ska se efter att tillståndet efterlevs.

Tidplan

Samråd: 27 september – 7 november 2022

Granskning: januari 2023

Antagande: juni 2023

Genomförande

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Stadsbyggnadskontoret ansvarar för upprättande av ny detaljplan samt myndighetsutövning vid bygglov. Kungliga Djurgårdens förvaltning (KDF) och Stockholms Reparationsvarv AB (SRVAB) ansvarar i huvudsak för genomförandet av nybyggnationen inom planområdet och etableringsområdet samt eventuella kostnader som uppkommer i kontakt med och i anslutning till de ledningsdragande bolagens arbeten.

Huvudmannaskap

Planområdet omfattas idag på ytan av områdesbestämmelser 87032. Marken ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken, dispositionsrätten förvaltas av KDF. KDF ska vara huvudman för områden inom park och för gata.

Avtal

Ett genomförandavtal som reglerande formerna för uppförandet av ny bebyggelse bör träffas mellan Stockholms Reparationsvarv

AB och Statens Fastighetsverk/Kungliga Djurgårdens förvaltning.

Verkan på befintliga detaljplaner

Planförslaget innebär att befintliga områdesbestämmelser för del av norra innerstaden i Stockholm, Ob 87032, helt detaljplan upphör att gälla inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastigheter och ägoförhållanden m.m.

Planområdet omfattar hela fastigheterna:

- Djurgården 1:38, ägs av ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Dispositionsrätten förvaltas av KDF. Delvis upplåten med arrende till SRVAB.
- Djurgården 1:20, ägs av ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Dispositionsrätten förvaltas av KDF. Upplåten med arrende till SRVAB.
- Djurgården 1:21, ägs av ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Dispositionsrätten förvaltas av KDF.
- Djurgården 1:22, ägs av ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Dispositionsrätten förvaltas av KDF. Delvis upplåten med arrende till Beckholmens Dockförening
- Djurgården 1:23, ägs av ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Dispositionsrätten förvaltas av KDF. Upplåten med arrende till SRVAB.
- Djurgården 1:24, ägs av ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Dispositionsrätten förvaltas av KDF. Upplåten med arrende till SRVAB.

- Djurgården 1:1, ägs av staten genom Statens Fastighetsverk. Kungen har enskild dispositionsrätt till marken och byggnaderna på Beckholmen. Även vattenområde inom aktuell Dp. Del av vattenområdet norr om ön upplåtet till Restaurang Oaxen, del av vattenområdet öster om ön upplåtet till Gamla Stans Yachtsällskap, GSYS. Beckholmsbron ägs och förvaltas av KDF.

Användning av mark

Föreliggande planförslag redovisar avgränsning mellan kvartersmark, vattenområde och allmän platsmark. Planförslaget möjliggör markanvändning för varv (**V**), bostäder (**B**) och centrumändamål (**C**) inom kvartersmark. För vattenområden redovisas öppet vattenområde (**W**), vattenområde som får överbyggas med kajer och bryggor (**W1**), vattenområde som får överbyggas av flytbrygga eller ponton (**W2**) och vattenområde som får överbyggas med kajer, bryggor, shiplift, dykdalb och dylikt (**W3**) samt permanent förtöjning av varaktigt placerat fartyg, med hotell (**W4**). På den allmänna platsmarken medges gata (**GATA**) för fordons-, gång- och cykeltrafik samt parkområde (**PARK**).

Fastighetsbildning

Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildningsåtgärder, på fastighetsägarens initiativ och bekostnad. Lämplighet avseende fastigheters utformning med mera prövas vid lantmäteriförrättning.

För planens genomförande torde någon fastighetsbildning inte krävas. Ön Beckholmen är idag uppdelad på ovan nämnda sex fastigheter, medan vattenområdet tillhör Djurgården 1:1. Kungliga Djurgårdens förvaltning har uttryckt önskemål om att ändra nuvarande fastighetsindelning så att all mark inom planområdet blir en enda fastighet.

Rättigheter

Inga officialservitut eller inskrivna avtalsrättigheter finns inom planområdet.

Behov av rättigheter prövas i samband med fastighetsbildningen i lantmäteriförrättning. Några rättigheter bedöms inte behöva inrättas för planens genomförande.

Ekonomiska frågor

Vatten och avlopp

Anslutning till befintliga vatten -, spill -, och dagvattenledningar samt eventuell omläggning av ledningar på kvartersmark, ska bekostas av byggherren.

Fastighetsbildning

Kostnader för fastighetsbildning och anläggningsförrättning bekostas av byggherren.

Tekniska frågor

Byggnadsteknik, grundläggning

Ny bebyggelse på västra sidan av Beckholmen

Byggnaderna byggs upp med stålstomme och ytskikt av tegel och trä över ett betonggolv, lagt på mark eller fribärande. Del av byggnaderna kan eventuellt behöva pålas på grund av kvarvarande olämplig fyllning under vattenytan. En geoteknisk undersökning behöver göras för att fastställa behov av grundläggning.

Ny bebyggelse på östra sidan av Beckholmen

Sju mindre byggnader tillkommer dels i anslutning till Stöttboden och pumphuset, dels utefter Beckholmens östra sida. Byggnaderna grundläggs på mark.

Ny kaj med shiplift

Kajkonstruktionen kommer att grundläggas genom pålning. Pålarna kommer att slås ner där det är möjligt men på vissa platser kommer pålar att behöva borras av geotekniska skäl. Pålarna utgörs förslagsvis av grova stålrörspålar. Pålarna fylls med betong och skyddas i vattenlinjen mot korrosion.

Småbåtshamn

Bryggan byggs med pålning, huvudsakligen utanför strandlinjen för att få tillräckligt bottendjup utan att behöva muddra.

Nya kajer

Invid befintlig pontonbrygga på den östra sidan anläggs en ny ramp. Rampen utförs som ett pålat betongdäck.

Närmast den östra dockan repareras befintlig stenkaj som eventuellt förlängs något. Den yttre delen av kajen byggs sannolikt upp något utanför den nuvarande strandlinjen som pålad träkaj och ansluts till rampen enligt beskrivet ovan för ny ramp.

Kaj och strandkant vid Västra dockan repareras och kompletteras för att användas för angöring inför dockning.

Stenkaj repareras och återuppbyggs närmast dockporten lik övriga på Beckholmen, med anpassning till befintlig kaj utanför dockan. Kajen byggs sannolikt i övrigt upp som träkaj i likhet med kajen vid östra dockan och ansluts till befintlig betongkonstruktion.

Gustav V:s docka

GV-dockan förslås breddas med ca 10 meter till 38 meter överkant och 35 meter underkant samt förlängs norrut med ca 10 meter. Västra väggen på dockan flyttas ca 10 meter utåt genom demontering av befintlig stenskoning (en rad huggen sten), sprängning, betonggjutning och återmontering av huggen sten – utförande lika befintlig docksida. I den yttersta (södra) delen kan det bli något högre betongvägg än i dag, då bergets överyta faller undan, medan berget ligger nära markytan längs hela sidan i övrigt och betongväggen bör, med dagens sprängningsmetoder, kunna bli något lägre.

Sannolikt krävs, precis som när dockan byggdes, en fångdamm för breddning av dockmynningen. Det östra yttre dockportfästet repareras, de västra fästena rivs och byggs upp i nytt läge, lika de tidigare. Det inre östra dockfästet ses över. Ny bredare dockport av stål byggs för närvarande.

Vatten och avlopp m.m.

Ny bebyggelse inom Beckholmen ansluts till befintliga nät och infrastruktur för vatten och avlopp, el/tele och uppvärmning.

Dagvatten

Dagvatten på mark ska i första hand tas omhand lokalt genom fördröjning och rening.

El/Tele

Nya byggnader ansluts till befintlig infrastruktur vad gäller el och tele. Anslutning till erforderlig infrastruktur bekostas av byggherren.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från dess att detaljplanen får laga kraft.